

CSONGRÁD MEGYEI

HÍRLAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT MEGYEI LAPJA

XIX. évfolyam, 94. szám

Ára: 70 fillér

Vasárnap, 1962. április 22.

A szocialista munkaverseny szélesebb útján

(K. I.) Az utóbbi hetekben két jelentős esemény adott friss lendületet a szocialista munkaversenynek. Az egyik a szocialistabrigád-vezetők első országos tanácskozása, a másik a pártunk VIII. kongresszusára való készülődés. A párt- és szakszervezetek a termelőmunka valamennyi területén arra törekednek a dolgozókkal együtt, hogy minél mélyebb tartalommal töltsék meg a munkaversenyét. Kétúton programot adott erre a szocialistabrigád-vezetők értekezletének felhívása, amely arra kéri az ország és így megyénk dolgozóit is, hogy a pártunk VIII. kongresszusa tiszteletére kibontakozó szocialista munkaversenyben maradéktalanul teljesítsék az iparban és a mezőgazdaságban az 1962. évi terv célkitűzéseit, a munka termelékenységének és minőségének fokozásával. Csökentsék a termékek önköltségét a műszaki színvonal fejlesztésével, takarékoskodjanak anyaggal, szerszámmal, energiával, és hiánytalanul teljesítsék az exportterveket.

A dolgozók örömmel vállalják a tervteljesítés terén rájuk háruló feladatokat. Különösen örömmel teszik ezt a kongresszus tiszteletére, hiszen jól tudják, hogy a kongresszus, mint az eddigiek során mindig, most is még jobban megerősíti politikánk irányvonalát, megújítja pártunk programjának gyakorlati végrehajtását. Ez viszont nyilvánvalóan szocialista életünk gazdagabb tételét szolgáltatja.

A szocialista munkaversenyben tapasztalható nagy aktivitás azt bizonyítja, hogy a dolgozók elismerik pártunk politikájának helyességét és igyekeznek azt jó eredményekkel alátámasztani. Ez a tény arra kötelezi a párt- és szakszervezeteket, valamint a gazdaságvezetőket, hogy minden lehető segítséget adjanak meg a munkaverseny további kiszélesítéséhez, gazdagabb tartalomhoz. Vigyázni kell azonban arra, hogy ne legyen túlszervezés. A vállalatoknál ugyanis tapasztalható, hogy valamilyen «új» versenyformákra gondolkoznak, különböző új felajánlásokat szerveznek, s ezzel megzavarják a dolgozók tervteljesítési törekvéseit.

A munkaverseny formái adóttak. A különböző szervezet és a gazdaságvezetők tehát törekedjenek arra, hogy a munkaverseny adott formáin belül a dolgozókat a helyi feladatokra mozgósítsák. Tárják fel az üzemekben, gazdaságokban azokat a tartalékokat, amelyek segítségével eredményesebben teljesíthetik az éves tervet.

A kongresszusi verseny sikerének alapja továbbra is az egyéni verseny. Ez természetesen nem zárja ki, sőt még tovább erősíti azt a törekvést, hogy a brigádok versenye még mélyebb tartalommal telítődjék. Az egyéni munkaverseny jól kifejlett formája ugyanis a szocialistabrigád-mozgalom. A szocialistabrigád-mozgalom belül minden egyes dol-

Magyar tudósok felhívása

Véget ért Gromiko jugoszláviai látogatása

Az 1961/62-es ismeretterjesztő évad néhány tapasztalata

Két Tornyai-kiállítás

Salan letartóztatása döntő csapást jelenthet az OAS-ra

— ha a Pompidou-kormány erőlesen fellép a terrorszervezettel szemben

A pénteki nap külpolitikai szenzációja kétségtelenül Salan volt tábornok, az OAS-terrorszervezet vezetőjének letartóztatása volt. A letartóztatásra péntek délután fél tizenegyre, egy razzia alkalmával került sor, Algír központjában.

A Rocher Noirból, az algériai közigazgatási központból érkezett jelentés arról számol be, hogy a volt tábornok keze kerítése véletlenül történt, mivel a karhatalom a razzia során az OAS egyik titkos rádiólevegője után kutatott. Más nyugati jelentések viszont azt állítják, hogy a francia titkosszolgálat már csaknem egy hónapja Salan nyomában volt, s pénteken azután érkeztek meg a hírek, hogy letartóztassa.

Az extábarnok a börtön falai között

Salant még elfogatása napján Párizsba szállították. A Salant szállító repülőgép pénteken az esti órákban megérkezett a Párizs melletti katonai repülőtérre. A repülőteret csendőrség és rendőrség vette körül, az odavezető utakat rendőrségi gépkocsik torlaszolták el. Az extábarnokot ezután gépkocsiba ültették, amely erős rendőri kísérettel a Santé-börtönhöz vitte.

Az utak mentén a letartóztatás hírére odasereglett nézők Salan ellen tüntettek.

Az utak mentén a letartóztatás hírére odasereglett nézők Salan ellen tüntettek.

Vásárhelyi csempeformázók

(Enyedi felv.)

10 évvel ezelőtt lépett az Agyagiparosok Hódmezővásárhelyi Házipari Szövetkezetébe Simon Mária és Pálkó Mihályné. Több mint 6 éve népművészi kályhacsempek formáznak. A szép csempekből az ország minden részében készítenek kályhákat. Kéjükön: a két dolgozó munka közben; előtérben az elkészült kályhacsempek

Kádár János elvtárs fogadta V. I. Usztyinovot, a Szovjetunió magyarországi nagykövét

Kádár János elvtárs, a forradalmi munkás-pártot kormány elnöke fogadta V. I. Usztyinovot, a Szovjetunió magyarországi nagykövét. A nagykövét tájékoztatta a kormány elnökét azokról a tárgyalásokról, amelyek a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok kormányának képviselői között a német békeszerződésről és a nyugat-berlini helyzet békés rendezéséről folynak. A kormány elnöke és a nagykövetség között folytatott a szovjetekben forgó kérdésekről (MTI)

Kisfilmek készülnek megyénk életéről

Az MSZMP Csongrád megyei bizottságának és a Csongrád Megyei Tanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére megyei filmcsoport alakult azzal a céllal, hogy kisfilmekben mutassa be a megye dolgozóinak életét, a jelentősebb eseményeket és foglalkozókat egy-egy fontosabb időszerű kérdés szemléltetésével. A filmcsoport eszmélet-politikai irányítására Hantos Mihálynak, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökhelyettesének vezetésével 7 tagú filmbizottság alakult. Ebben képviselteti magát Szeged megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága is

Tari Jánosnak, a tanács elnökhelyettesének személyében. A megyei filmbizottság első ülésén megállapodott abban, hogy a Művelődésügyi Minisztérium által rendelkezésre bocsátott összegből idén 6-7 kisfilmet készítsenek és mutassanak be. E filmek mintegy 15-20 perces időtartamra tervezik. Egy kisfilm Csongrád megye tsz parasztságának életéből meríti témáját, egy másik film néhány szocialista brigád életét mutatja be, a harmadik tematikus film pedig a megye beruházásairól készített körkérdés alapján készült. Ebben a többi kisfilmet híradó jellegűre tervezik, s ezekben minden jelentősebb eseményt helyt kap majd.

A megyei filmcsoport társadalmi alapon fejt ki munkáját és szívesen veszi minden amatőr filmező bekapcsolódását. A munkálatok a Megyei Népművelési Tanácsadó keretén belül folynak majd a Csongrád megyei tanács irányításával és a Művelődésügyi Minisztérium Filmfőigazgatóságának támogatásával. A szükséges be rendezések java része már meg is érkezett Szegedre és a munkák elkezdéséhez rövideken megfelelő szakembereket is küldenek, akik segítenek a filmfelvételek megindításában. A tervek szerint már májusban megkezdik a filmforgatást.

Az iskolák tanítási rendje a május elsejei ünneppel kapcsolatban

A Művelődésügyi Minisztérium közli, hogy a május elsejei ünneppel kapcsolatban az iskolák tanítási rendje a következőképpen alakul: Április 28-a, szombat rendezés tanítás, a szombati órarend szerint. Április 29-e, vasárnap rendezés tanítás, a hétfői órarend szerint. Április 30-a, hétfő tanítási szünet. (MTI)

Az elmúlt esztendőben a megye állami gazdaságaiban jól bevált a kukorica vegyszeres gyomirtása. Ezért a közös gazdaságok is egyre nagyobb területen használják a Dikonirtót, valamint a Hungazint, ezt az új ma-

gyar vegyszert. Ebben az évben mintegy 7-8000 hold kukoricaföldön irtják vegyszerrel a gyomot, előreláthatólag 3000 holdon Hungazinnal. Mivel a tél nagyon elhűzött, a vegyszer kipermetezése előtti feltéte-

nül gyomtalanítani kell a talajt, majd csak utána lehet permetezni. Eddig a megyében 1200 holdon permetezték ki a Hungazint. Kéjükön: munkában a Csongrád megyei Növényvédő Állomás Rapidtox permetezőgépe.

Állítsák a világ tudósai alkotó munkájuk eredményeit az emberiség nagy céljainak szolgálatába!

A magyar tudományos élet kiválóságainak felhívása a világ tudósaihoz

A magyar tudományos élet kiválóságai felhívással fordultak a világ tudósaihoz: — A Föld legyen az ember békés, boldog otthona — hangzik a felhívás. — Ez a cél adja minden munkánk értelmét. Mi, a magyar tudományos élet munkásai, indokoltan tartjuk, hogy a moszkvai leszerelési és békevilágkongresszus előtt véleményünket nyilvánítsuk a leszerelésről, a béke szükségességéről. Az emberiség választás előtt áll. Nem kell történelmekönyvet lapoznunk.

saját életünk személyes tapasztalataiból tudjuk: a háború nyomában mérhetetlen anyagi, személyi és erkölcsi pusztulás járt. A második világháború fegyverei embertársaink millióinak életét oltották ki, s több nemzedék munkájának eredményét semmisítették meg. — A fegyverek ma sem nyugszanak. Helyi háborúk dúlnak. Ha nem is világ-méretben, de gyakran és pusztítanak.

A fegyverraktárakban irrató erők halmozódnak, hogy alkotójuk, az ember ellen forduljanak.

Mégis bizakodással tekintünk a jövőbe. Meggyőződésünk, hogy az általános és teljes, ellenőrzött leszerelés végrehajtható, a béke megteremtődik, ha a jó szándékú emberek szávmilliói erejük összefogásával szembeszegülnek a háborúra törekvő imperialista erőeknek.

A felhívásban kifejtik tudósaink:

— Kötelességünknek tartjuk, hogy értelmes és indokolt megnyilatkozások formájában az emberekhez forduljunk, felvilágosítsuk őket arról, milyen veszélyek fenyegetik a békét.

Az eszlegetes nukleáris háború kezdeményezői nemcsak a Föld egész mai lakosságának életét és egészségét, de a későbbi nemzedékek életét is veszélyeztetik. Meggyőződésünk, hogy az emberiségnek leterjedése és természetesen joga a fegyverek megsemmisítésére. Ezt az utat kell választanunk.

Tudósok vagyunk, tudományos kutatók, új és új felfedezésekre vágyó emberek. Meggyőződésünk, hogy a tudományok fejlődése is jelentősen meggyorsulna, ha az emberiség rendelkezésére álló anyagi erőket nem pazarolnák esztelenül a mérhetetlen fegyverkezésre.

El kell érniük tehát, hogy a különféle rendszertől országokhoz ne a fegyverek árnyékában, hanem a béke napjának ragyogásában éljen a nép.

s fejlesse kultúráját, növegye jólétét.

Hívjuk és kérjük a Föld minden országának tudósait, tudományos kutatóit, tanárait, hogy állítsák az emberiség nagy és szent céljainak szolgálatába.

Ne nyújtsanak segítséget a háborúra törekvő imperialistáknak.

A felhívást a magyar tudományos élet munkásainak nevében aláírta: Szabadkötő

Az ünnepekre derült, meleg idő várható

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásról közölték, hogy a rendkívüli meleg uralma csaknem egész Európára kiterjedt. A különlegesen szép időt az úgynevezett kontinentális tavaszi meleg felvonulása befolyásolhatja közönbetűk.

Kardoss Elemér, az Országos Békatanács tudományos bizottságának elnöke, dr. Zsebők Zoltán, a Tudományos Bizottság titkára, dr. Ruzsnyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. Antalffy György, a Szegedi Tudományegyetem rektora, dr. Bihari Ottó, a Pécsi Tudományegyetem alalmógi karának dékánja, dr. Cholnoky László, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora, dr. Gruber József, a Budapesti Műszaki Egyetem rektora, dr. Háy László, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektora, dr. Kesztűs Loránd, a Debreceni Orvostudományi

Egyetem rektora, dr. Martinyi András, az Agrártudományi Egyetem rektora, dr. Ortutay Gyula, az Életről és Táplálékról Tudományegyetem rektora, dr. Perényi Imre, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem rektora, dr. Petri Gábor, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora, dr. Polinszky Karoly, a Veszprémi Vegyipari Egyetem dékánja, Rapcsák András, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem rektorhelyettese, dr. Törő Imre, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora, dr. Zámbo János, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem rektora. (MTI)

Hivatalos látogatása befejeztével

Gromiko szombaton hazautazott Jugoszláviából

Szovjet—jugoszláv közös nyilatkozat a szovjet külügyminiszter jugoszláviai tárgyalásairól

Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere öt napos hivatalos jugoszláviai látogatásának befejeztével szombaton reggel elutazott Belgrádból.

A szovjet külügyminisztert a batiniaci repülőtéren Kocsa Popovics jugoszláv külügyi államtitkár, Veljko Micsunovic, a külügyi államtitkár első helyettese, Ivo Vejvoda, külügyi államtitkár-helyettes, a jugoszláv külügyi államtitkárság munkatársai, továbbá a Belgrádban működő diplomáciai képviselők vezetői búcsúztatták.

A repülőtéren Gromiko szovjet külügyminiszter rövid nyilatkozatot adott az újságíróknak. Kijelentette: látogatásával kapcsolatban nagyon jók a benyomásai. A tárgyalások nagyon hasznosak, nagyon őszinték voltak, látogatása pozitív hozzájárulást jelent a szovjet—jugoszláv viszony fejlődéséhez.

A szovjet külügyminiszter látogatásának befejeztével közös szovjet—jugoszláv nyilatkozatot adtak ki. A nyilatkozat hangzatosabb:

Andrej Gromikót, a Szovjetunió külügyminiszterét jugoszláviai látogatása során fogadta Joszif Broz-Tito köztársasági elnök, Edvard Kardelj, a szövetségi végrehajtó tanács elnöke, és tárgyalásokat folytatott Kocsa Popovics külügyi államtitkárral.

Kocsa Popovics és Andrej Gromiko a barátság és nyíltság szellemében alapos eszmecsere-t folytatott a legjelentősebb nemzetközi problémákról és a két ország közötti kapcsolatok kérdéseiről.

A nemzetközi helyzet megvizsgálása során — folytatódott a nézetek azonossága, vagy hasonlósága az alapvető nemzetközi kérdésekben. Beigazolódtak az a közös meggyőződés, hogy a béke és a közgazdasági együttműködés politikája, valamint a nemzetközi problémák tárgyalásának megoldása a legbiztosabb út a nemzetközi fe-

szültség enyhítésére és leközdösésre, a világbéke megcéljázására.

Mindkét fél elégedetten állapította meg, hogy a miniszterek kölcsönös látogatása hasznos és gyümölcsöző volt, hogy a Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság közötti viszony Kocsa Popovics szovjetunióbeli látogatása után sikeresen továbbfejlődött, továbbá, hogy az elért eredmények le-

hotóvé teszik a két ország együttműködésének további előrehaladását politikai, gazdasági, kulturális és más területeken.

Gromiko visszaérkezett Moszkvába

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter hivatalos jugoszláviai látogatásáról szombaton visszaérkezett Moszkvába. (MTI)

Visszajára fordulhat?

írta: SIKLÓS JÁNOS

Kommunistákról van szó.

Jelen esetben egy-két jól képzett marxista propagandistáról, akik enyhén rezignációval tolmácsolják néhány hallgatójuk véleményét, mely szerint „jobb egy pártkivülinek, mint egy pártagnak. Nagyobb a becsületük, hiszen örökösen őket dicsérik.” Ez a meggyőzés nem egy ember fejében megfordult gondolatot tömörít szabványos mondattá, s épph ezért érdemes foglalkozni ezzel a nosztalgikus alaphangú nézettel.

Szó sincs arról, hogy szemérmizésbe kezdjenek és alapokon előndjam ennek az állításnak az ellenkezőjét. Szükségtelen, mert a pártkivüliek irányában folytatott politikánknak nincsen félreérthető elem és még kevésbé található benne olyasmi, ami eltűnne Lenin megállapításaitól.

Senki sem vitatja, hogy nálunk a proletáriátus diktatúrájának viszonyai között a munkásosztály a hatalom és a hatalom gyakorlásában a párté a vezető, az irányító szerep. Ez a társadalmi felépítés a munkásság és a szervezeti parasztság szilárd szövetségének talajából növekszik naggyá, s ezért megingathatatlanul erős, szilárd lábakon áll galgató népünk társadalmi rendje. Ezt most már az értelmiség körökben így látják meg azok is, akik 1956-ban, a felejték levő zűrzavar hatására az értelmiségnek szánták a társadalom vezető szerepét. Ez a gondolat föl sem merül. A munkásosztály vezető szerepét hazánkban senki sem vonja kétségbe és azt sem, hogy a munkásosztály tizenhat éves fejlődésünk bizonyítéka alapján — alkalmas a vezetésre.

Ha ez így van, akkor — a munkásosztálynak egy nemzetet kell vezetnie — mégis miért és hogyan van vetődik föl — ha szórványosan is — ez az értetlenkedést takaró nézet a pártkivüli tömegek becsülésére és meggyőzésére irányuló politikánkkal szemben? Ennek a magyarázata több társadalmi és politikai jelenséggel függ össze.

Legjelentősebb kérdés, hogy hazánkban a mezőgazdaság átalakítása után új helyzet keletkezett, melyet pártunk Központi Bizottsága úgy fogalmaz meg, hogy a szocializmus alapjai lerakásának befejezéséhez érünk.

Hazaérkezett Lengyelországból a pártsajtóküldöttség

Szombaton hazaaérkezett Lengyelországból az a pártsajtóküldöttség, amely Dariusz Istvánnak, az MSZMP Központi Bizottsága agitprop. osztálya helyettes vezetőjének vezetésével a Lengyel Egyesült Munkáspárt meghívására két hétig tanulmányozta a lengyel sajtót. (MTI)

Gomulka fogadta a varsói szovjet nagykövetet

Gomulka, a LEMP Központi Bizottságának első titkára pénteken fogadta Arisztov varsói szovjet nagykövetet és megbeszélést folytatott vele a szovjet—amerikai eszmecsereiről, amely a német kérdés békes rendezésével összefüggő kérdéseket kapcsolatosan feleltek.

Új perspektívák előtt a gyarmati ifjúság

Nanjaink legfontosabb nemzetközi problémája az általános és teljes leszerelés mellett a gyarmati rendszer haladéktalan és teljes felszámolása. Igaz, az utóbbi évtizedekben, különösen pedig 1960-ban az emberiség hatalmas lépésekkel jutott közelebb a célhoz azzal, hogy elsősorban Afrikában az angol és a francia gyarmatok egész sora vált független országgá. Pillanatnyilag Afrikában 28 független ország található, pedig 1945-ben még két ilyen országot tüntetett fel a „fekete kontinens” térképe. Mégis, változatlanul Afrika az az első számú világörz, ahol továbbra is a gyarmati sorban levő területek lakosságának problémái jelentik az előrelépés legnagyobb akadályát, ebből következik pedig a feszültség legfőbb forrása. Elégendő itt utalni Angola és Mocambique portugál, Kenya és Rhodézia angol gyarmatok, vagy a Dél-Afrikai Unió fennhatósága alatt álló Délnyugat-Afrika tartáhatatlan helyzetére, hogy megértsük: Afrika csakúgy, mint Ázsia, vagy Latin-Amerika csupán a gyarmati rendszer teljes felszámolása után léphet be az emberiség életében mind fontosabbá váló szerepé.

Az adott körülmények között természetesen a gyarmati ifjúságra vár a legnagyobb feladat. Nemcsak azért, mert a függetlenségi harc zászlóvivői a gyarmati ifjúság sorából kerülnek ki, de azért is, mert a szabadság elnyerése után a fiataloknak kell megvalósítaniuk mindazt, ami lehetővé teszi az elmaradottság gyors felszámolását, és a világ technikai, gazdasági és tudományos fejlődéséhez való mielőbbi bekapcsolódást, s megvalósít-

tását szinte fel sem mérhető mértékben akadályozza az, hogy a legtöbb gyarmati területen csaknem teljesen hiányzik a fiatalok és a fiatalok elcsúszott, az élelmiszerhiány a fiatalokat sújtja elsősorban, s hogy az ipari tevékenység újszólva teljes hiánya miatt éppen a jövő szakembereiket számításba jövő fiataloknak nincs módjuk a technikai abe-jét elsajátítani. Így azután a függetlenség elnyerésével egyidejűleg az alapvető tennivalók egész sorát kell végrehajtaniuk, hogy belátható időn belül népjólalmi mindazt, ami nélkül ma már nincs emberhez mérhető élet.

Mint minden más területen, a gyarmati ifjúság felemelkedésének segítségében is a szocialista országok teszik a legtöbbet. Az ENSZ és más nemzetközi szervek fórumain megismertették a világot a gyarmatokon uralkodó állapotokkal és azok felszámolására felszólították a világ országainak döntő többségét. Emellett lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyarmati fiatalok a szocialista országok egyetemén, főiskoláin és szakintézményeinek intézeteiben tanulhassanak. A függetlenségüket már elnyert, volt gyarmati országok a szocialista országoktól kapják meg a gazdasági életük kialakításához szükséges gazdasági és technikai segítséget, hogy a legelőbb időn belül a legnagyobb előrehaladást érhesék el minden téren.

A gyarmati ifjúság új élelmiszeri kialakításában nyerte korunk haladó erőinek teljes támogatását. Még sok nehézséget kell legyőznie, hogy célhoz érjen. De mert úgy az egész emberiség ügye is, nem lehet kétséges: leküzdő a további akadályokat is.

meggyorsítása előtt álló akadályok elhárításában jelentkezik. Ez így elmondva nem sokat mutat, de ha megnézzük egy termelőszövetkezetet, hogy milyen a munkafegyelm, milyen törekvések tapasztalhatók a saját erőből történő beruházásra, saját kezükre a földterületeket stb. ... akkor az osztályharc kérdései nyilvánvalóvá válnak előttünk.

Saját hibáinkat kell legyőznünk, társadalmilagunkkal megküzdésünk, s a visszahúzó, maradi, ártó nézeteket kell legyőzni sórunkon kívül és belül is. Sokan úgy fogják föl, hogy ez nem is osztályharc. Holott az osztályharcnak ez is éppen olyan szervező része, mint a korábbi években, amikor a volt uralkodó osztályi katonák le a politikai és gazdasági hatalom elcsúszásáért.

Már ez a két kérdés

Itt meg kell értenünk az új helyzet mindenki előtt. A régi megszokott vonások leküzdése, az életrajzi jelenségeink megismerése sokszor nagyon kemény egyéni kérdésben megy végbe. Korábban abból az elméletből kiindulva, hogy „mi különös anyagból vagyunk” gyúrva, különös logikát is vindikálhattunk magunk egy-egy ember. A különleges jog akkor sem volt érthető. S mégis, korábban itt-ott megütöztetett voltott ki az a megállapítás, mely szerint: az állampolgári jogok egyformán vonatkoznak párttagra és pártkivüliekre. A törvényes rend államában nem lehet párttagság vagy pártkivüliesség alapján különbséget tenni.

Elvétve elhangzik, hogy nálunk lassacskán visszajára fordult demokratizálódásról beszélhetünk. Vagyis „a kommunistáknak nincsen annyira” jogaik, mint azelőtt voltak; helyesebben, hogy a párttagsággal semmiféle előny nem jár. Ez megütöztetést kelt az új helyzet nem ismerők szűk körében és azon meditatálnak, hogy mi a párttagság értelme. Nagyon érdekes és tanulságos volna végigvitatni a „törvényeket” az illegális nehézségek napjainkban a kommunista mozgalom négy évtizedén. ... Mi járt a folszabadulás előtt az eszme hordozásáért és terjesztéséért? ... Mi járt a folszabadulás pillanatában és az azt követő években a burzsoázsiával folytatott nyílt harcban? Azt hiszem, ezekben az esetekben nem kell példákhoz nyúlnunk. Csak azok politikai kommunizmus, meggyőződéses katonái a marxizmus-leninizmus ügyének, akik elköteleztek magukat élelik, végig szívet-lelkekkel és értelemmel, vagy új

Gya

A varsói mai egyesületi csapatok — a Magyar területén ... A gyarmati ifjúság ... R. J. Malt ... A csapat megtekintés ... A Magyar kaspárti ... A gyarmati ifjúság ... A varsói mai egyesületi csapatok — a Magyar területén ... A gyarmati ifjúság ... R. J. Malt ... A csapat megtekintés ... A Magyar kaspárti ... A gyarmati ifjúság ...

A csapat megtekintés ... A Magyar kaspárti ... A gyarmati ifjúság ... A varsói mai egyesületi csapatok — a Magyar területén ... A gyarmati ifjúság ... R. J. Malt ... A csapat megtekintés ... A Magyar kaspárti ... A gyarmati ifjúság ...

világ kihar

világ kihar ... A varsói mai egyesületi csapatok — a Magyar területén ... A gyarmati ifjúság ... R. J. Malt ... A csapat megtekintés ... A Magyar kaspárti ... A gyarmati ifjúság ...

Gyakorlatot tartottak hazánkban a varsói szerződés tagállamai egyesített erőinek csapatai

A varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői csapatai és törzsei — a főparancsnokság terve szerint — a Magyar Népköztársaság területén gyakorlatot tartottak. A most befejeződött gyakorlaton részt vettek magyar, román és szovjet csapatok, valamint csapatőrök. A gyakorlat valamennyi részt vevő csapata és haditechnika magasfokú harc-készültségét, valamint hadrafoghatóságát bizonyította.

A gyakorlaton részt vett: R. J. Malinowskij, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, A. A. Grecsko, a Szovjetunió marsallja, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka, Leontin Salajan hadseregtagbarnok, a Román Népköztársaság fegyveres erőinek minisztere, Czinege Lajos vezérezeres, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere, valamint az egyesített fegyveres erők számos vezető beosztású tábornoka és tisztje.

politikai és gazdasági életünk számos vezető személyisége.

★

Az egyesített fegyveres erők főparancsnokságának terve szerint lefolytatott gyakorlaton részt vett magyar, román és szovjet csapatok közös tábortáborozást tartottak. A díszszemle parancsnoka Csémi Károly vezérezeres volt. A díszszemle beszédét mondott A. A. Grecsko, a Szovjetunió marsallja, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka, valamint Czinege Lajos vezérezeres, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere.

A díszszemlének megtekintették: Marosán György, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökeinek helyettese, Biszku Béla, a Minisztertanács elnökeinek helyettese, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagjai, valamint a forradalmi munkás-paraszti kormány több tagja.

Jelen volt: R. J. Malinowskij, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, Leontin Salajan hadseregtagbarnok, a Román Népköztársaság fegyveres erőinek minisztere, valamint az egyesített fegyveres erők számos vezető beosztású tábornoka és tisztje.

A gyakorlaton részt vevő egységek díszszemléjét megtekintették a környékbéli üzemek és termelőszövetkezetek dolgozói, akik nagy tetszéssel fogadták a csapatok fegyvermezeit, erős sugárzó felvonulását.

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke az egyesített fegyveres erők főparancsnokságának terve szerint lefolytatott gyakorlaton részt vevő magyar, román és szovjet csapatok parancsnoki állománya tiszteletére ebédet adott.

Az ebéden pohárköszöntőt mondott Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a kormány elnöke, R. J. Malinowskij, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, Leontin Salajan hadseregtagbarnok, a Román Népköztársaság fegyveres erőinek minisztere, Biszku Béla, a Minisztertanács elnökeinek helyettese és A. A. Grecsko, a Szovjetunió marsallja, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka.

Az ebéd baráti légkörben folyt le. (MTI)

Befejezték a vetést a derekegyházi tsz-ek

Tegnap telefonon tájékoztatták Derekegyházáról a szerkesztőséget, hogy az Aranykálász és a Hunyadi Termelőszövetkezet tagsága a kukorica kivételével befejezte a tavaszi vetését, sőt az Aranykálász Tsz-ben 120 holdon, a Hunyadi Tsz-ben 80 holdon már elvetették a kukoricát.

A mezőgazdaság időszerű problémái

Hogyan lehet behozni az időjárás okozta lemaradást?

Írta: Lukács László

AZ IDEI TEL szokatlanul hosszúra nyúlt, és különösen a végén igen sok csapadékot hozott. Ez aztán ugyancsak próbára tette a mezőgazdasági szakemberek türelmét. A rendkívüli időjárás az állattenyésztésben és a növénytermesztésben egyaránt érezteti hatását. Amely tiszpen nem voltak előrelátók, ott komoly akarmányozási gondok vannak. A növénytermesztés munkáiban pedig alapos lemaradás van. Ugyanis a fekete, kötöttebb talajokon általában csak április 4-én lehetett megkezdeni a munkát. De még ezt a kezdést is zavarta az azóta lehullott csapadék. Ilyen helyzetben az ember szívesen fordul az idősebb tagokhoz, kikérdezi őket, hogy emlékeznek-e hasonló időre. S ha igen, hogyan volt akkor, miként vetettek, de főleg az a probléma, hogy milyen volt a termés? Helyes a hagyományok iránt érdeklődni, de nem szabad csak rájuk támaszkodni, mert azóta sokat változott az élet s vele együtt a mezőgazdaság is. Az elvitathatatlan, hogy a rendkívüli idő nagy kieséseket okozott, de ez még nem je-

lentheti azt, hogy ebben az esztendőben rossz termésre kell számoljunk. Okszerű jó szervezéssel, higgadt, megfontolt munkával a természet okozta nehézségeket elmentülőzünk tudjuk.

Legfontosabb tényező véleményem szerint a munka-szervezés. Csak az tud alapos, minden részre kiterjedő szervező munkát végezni, aki a reá bízott területet úgy ismeri, mint az udvarát. Meg kell határozni, hol lehet gépekkel, hol lovakkal és hol gépalogóval dolgozni és ott, ahol meg lehet kezdeni a munkát, egy percnyi késlekedés ne legyen. Különösen sokszor lehet most hallani, hogy tavasszal nem nagyon lehet géppel a talajra menni, mert a gép nagyon tapos. Ha ez tény, akkor erre a tavaszra ez a tétel fokozottan áll. Azonban nálunk, Ambrózfalván bebizonyított dolog, hogy ez nem egészen így van. Mi még a téli gépjáratás alkalmával készítettünk az univerzális gépekre nyom-lazítót, és azt a hidralika karjaira szerelve használjuk igen jó eredménnyel. Kivitelezése igen egyszerű, leg-alábbis a mi megoldásunk

szerint. Erős falú, vastag csővekből készítettünk széles tengelyeket, és azokat pántokkal felerősítettük a hidralika karjaira. Erre ék alakú lúdtalp kapateketet szereltünk, melyeket a traktoros a hidralika mozgatószárával olyan mélyen járat a földre, ahogy azt a talaj megkívánja. Így a gép által letaposott nyom azonnal fellazul és az ezt követő munkáig már teljesen sima, jól eldolgolt talajt hagy maga után. Ilyen módszerrel készítjük elő a hagyományterületeket, és a dolgozók nem panaszkodnak, hogy a traktornyomokba nehéz vagy nem is lehet a hagymát elrakni, ellenkezőleg: azt mondják, hogy jó a munka. Szélesebb sortávolságú vetéseknél ugyanezt az alkatrészt a vetőgép testére szereltük fel. Ennek köszönhető, hogy minden géppel vethető korai tavaszi vetésünket április 13-ra elvégeztük.

A KÖVETKEZŐ igen hatékony módszer az okszerű műtrágyázás. Tudvalevő dolog, hogy a szuperfoszfát meggyorsítja az éret, vagyis megrövidíti a növény tenyészidejét. Tehát a tavasszal kiszórt műtrágyával is be tudunk hozni jó pár napot a lemaradásból. Sokan mondhatják, hogy a szuperfoszfát tavasszal nem alkalmas kiszórára, mert akkor már nem fejt ki hatását, de én ezekkel a kétkedőkkel vitába szállok, és azt vallom, hogy az őszi mélyszántás nyers barázdáira kiszórt szuperfoszfát bedolgozható a talajba úgy, hogy az kifejthesse hatását. Különösen áll ez a szemcsés szuperfoszfátra. Ezt olyan mélyre keverjük be a talajba, hogy kelés után a gyökerek azonnal hozzá tudjanak férni. Ha kombinált vetőgép áll rendelkezésre, még helyesebb kombinált géppel sorba vetni, mert így a kikélt növény azonnal hasznosítani tudja.

Fogadás a megyei KISZ-bizottságon a Gyarmati Ifjúság Napja alkalmából

Széles körben megemlékeznek megyénk dolgozóinak azokról a hősi küzdelmekről,

amelyeket a gyarmati népek vívnak az imperializmus ellen a szabadságért, az emberi felemelkedésért, a haladásért.

Április 21-én, szombaton délelőtt a KISZ Csongrád Megyei Bizottsága fogadást rendezett a Gyarmati Ifjúság Napja alkalmából. Részt vettek a fogadáson a KISZ-bizottság vezetői, munkatársai mellett a hazánkban tartózkodó afrikai fiatalok, Tanganyika, Uganda, valamint az Egyesült Arab Köztársaság népeinek képviselői. A meleg, baráti ünnepségen Ágoston József, a KISZ Csongrád Megyei Bizottságának titkára köszöntötte az afrikai vendégeket, ezután pedig derűs hangulatú beszélgetés következett.

Április 21-én, szombaton délelőtt a KISZ Csongrád Megyei Bizottsága fogadást rendezett a Gyarmati Ifjúság Napja alkalmából. Részt vettek a fogadáson a KISZ-bizottság vezetői, munkatársai mellett a hazánkban tartózkodó afrikai fiatalok, Tanganyika, Uganda, valamint az Egyesült Arab Köztársaság népeinek képviselői. A meleg, baráti ünnepségen Ágoston József, a KISZ Csongrád Megyei Bizottságának titkára köszöntötte az afrikai vendégeket, ezután pedig derűs hangulatú beszélgetés következett.

Ifjúsági nagygyűlés Szentesen

(Tudósítónktól)

Ifjúsági nagygyűlést tartottak Szentesen, a Tóth József Színházteremben a Gyarmati Ifjúság Napja alkalmából. A nagygyűlésen Oláh Ferenc elvtárs, a KISZ járási és városi pártbizottságok képviselői, a szentesi ifjúság nevében Mészáros Sándor elvtárs, az Ifjú Gardá parancsnoka üdvözölte a kedves indiai vendéget, és egy csokor virágot nyújtott át neki.

A nagygyűlésen Ágoston József elvtárs beszélt a fiatalokhoz, hangsúlyozta, hogy a gyarmatok fiataljai egy-egyben küzdenek felszabadulásukért, és ezt a harcot egyre nagyobb sikerek kísérik. A résztvevők lelkes tapsa közepette emelkedett szóra Garinda Pál és beszámolt az indiai nép életéről. Hangsúlyozta, hogy India is elindult a haladás útján. Az előadó végül a gyarmati ifjúság harcáról szólott. Beszédét a mintegy 800 főt meghaladó hallgatóság szűnni nem akaró tapsal köszöntötte.

NE TEGYESSZEN MEG senkit sem az, hogy sok nedveség van a talajban. Ha hengerrel rá lehet menni a talajra, mindazokat a növényeket, melyeket normális időjárás esetén hengerezni szoktunk, hengerezzük meg, mert ezzel is siettetni tudjuk a kelést. Egyébként úgy az aprómagvak, mint a repamag szereti, ha szorosan hozzá van nyomva a talajhoz.

Természetesen nem szabad megfélemezni a gépi munkák szervezéséről sem. A gépjárművekre nagy feladat hárul. A brigádvezetők időben beszéljék meg a munkát a tsz-ek gépirányítással megbízott dolgozóival, a megbeszéléket mindkét fél tartassa és tartassa be. Minden olyan gépet, amelynek erre műszaki berendezése lehetővé ad és ember is van hozzá, haladéktalanul két műszakban üzemeltessünk, mert a gyors munkával értékes napokat szervezhetünk előnyünkre.

A nagy munkatorlásban ne feledkezzünk meg az időszerező növényvédelmi feladatokról sem. Napokon belül várható a csipkés bogár, a lisztes repabarkó megjelenése. Legveszedelmesebb most a csipkés bogár, mert az amúgy is későn sarjadzó lucernákat, somkórókat rája, kezdeti fejlődésében visszaveti és jó pár nappal kitolja az első kaszálás idejét.

ÖSSZEFOGLALVA az elmondottakat: bár az idei tavasz kedvezőtlen volt, helyes munkaszervezéssel, a rendelkezésre álló gépek okszerű és maximális kihasználásával, valamint a kémiai anyagok felhasználásával az idő okozta lemaradást csökkenteni tudjuk és nincs okunk semmi aggodalomra, mert ha az időjárás a továbbiakban normális lesz, még rekordtermésekre is számíthatunk.

világ kiharcolásának rendkívül nehéz, fáradságos munkájával.

Ez a meggyőződés képezte és jelenti alapját ma is a párttagságnak: tehát az a plusz, hogy én öntudatban a közösség érdekében végzett díjtalan tevékenységemmel többet adok a nép boldogulásához, mint az az ember, aki még nem jutott el az öntudatnak arra a fokára, amelyen én állok, mint kommunista!

Ennélfogva teljesen világossá válik, hogy bárki is lehet vezető beosztású ember pártunknál léte — ha egyéb szempontból alkalmas —, de párttag nem lehet mindenki! A kettő nem azonos. Vezetőnek lenni politikai tisztesség és szakmai ráteremtés mellett. De a tagjelöltséghez mélyes kommunista meggyőződésre, marxista világnézetre van szükség. Aki nem érti meg a kettő közötti különbséget, az fölveti olyasmit, hogy túlságosan gyorsan »demokratizálódunk«, vagy sürűn hangoztatjuk a pártunkvilétek megbecsülését, és funkciósba állításukat, s ez — szerintünk — a kommunista becsülésnek a rovására megy!

A pártunkvilétek közéleti szereplése, vezető tisztségekbe állítása, társadalmi életünk természetes folyamata: a szocialista tartalmú népi, nemzeti egység táplálásának elengedhetetlen kelléke. Természetesen nem úgy értendő, hogy a megfélemlen dolgozó kommunista vezetőt pártunkvilétek emberrel cserélik fel: komoly ember nem is így fogja fel pártpolitikánk ezen egészségesebb törekvését. Új, és megújított munkakörökbe, választások útján közfunkcióba lényegesen több becsületet, tisztességet pártunkvilétek ember kerül a jövőben, mint eddig. S ez az egészségesebb demokratizmus, a szocialista társadalom alapját, tömegbázisát növeli, éppen pártunk politikája alapján, népünk egésze érdekében.

hatjuk. S az a jó, hogy pártunk tagságának túlnyomó többsége látja és helyesen reagál ezekre a kérdésekre... Különösen örövendetes, hogy az utóbbi években a fiatal, életerőtől és munkakedvtől duzzadó, végzett emberek egész serege kerül gazdasági, ipari, műszaki, közéleti tisztségekbe, s itt nem úgy merül föl: »párttag-e vagy nem?« — végzettség és ráteremtés szerint nyerne alkalmazást, illetve beosztást. Ez a tendencia évről évre erősödik, pártunk politikáját igen jól értő és azt helyesen alkalmazó kommunista és nem kommunista vezetők munkája nyomán.

A visszajára csak egy dolog fordulhatna: ha a párt lemondana arról, hogy a bizalom légkörében, milliós tömegek szeretetének és becsülésének lelkesítő áramában dolgozzon. Visszajára fordulna minden, ha elfogadnánk azt az álláspontot, hogy a kommunista párttagságot könnyűkénél fogva privilegiumok lehetné ebben az országban.

De nyomban hozzátesszük, hogy az sem lenne helyes álláspont, ha kommunista esetleges botlása miatt súlyosabban féltelnék meg hivatalos fórumok előtt vagy a közéletben, mint hasonló botlás elkövetett pártunkvilétek! Ezt az utóbbit ugyanúgy nem indokolná semmi, mint az előbbi példát. Az igaz, hogy öntudatban, politikai érettségben, elhívásában kiemelkedő ember — tehát a kommunista — többet adhat és többet is várhat tőle, mint az e tulajdonságokkal nem rendelkező pártunkvilétek.

Elég bizonyíték számunkra az elmúlt öt év:

a társadalom minden rétege valamilyen formában támogatja szocialista építésünket. Az emberek biznak és ösztönöznek, hogy az MSZMP által ajánlott politika gazdag és boldog életet vezet. Szabad-e ezt a hitet és reményt földaladni azért, mert néhányan nem így látják ezeket a kérdéseket, Nem szabad. Ellenkezőleg, a párt politikai célkitűzéseit minden területen bátrabban és jobban kell érvényesíteni.

Termelőszövetkezetekben lehet látni legjobban, hogy két évvel ezelőtől újat keresgélte a magyar paraszt, most meg a szövetkezet gyarapításának és fejlesztésének, a közös vagyon növelésének legismább útját kutatja. Egyetemeken látni fiatal adjunktusokat és tanársegédeket, akik ösztönöznek keresik a párttal való kapcsolatot, kérik, hogy bízzák meg őket feladatukkal, mert segíteni akarnak. Általános és középiskolai tanárok és tanítók

Nem szabad türelmetlenkedni.

Hiszen jóakarati, tiszta szándékú elvtársakról van szó: keresik, kutatják az okokat és a miérteket, s a baj csak akkor keletkezhet, ha időben nem adunk választ, elmulasztjuk az elméleti és gyakorlati kérdések vitáját.

Tömegpolitikai munkánkban és elméleti tevékenységünkben most egészséges föllendülés tapasztalható. Párton belül és pártion kívül egyaránt mind több és több lesz azoknak a száma, akik komolyan és behatóan szeretnék foglalkozni a filozófia, a politikai gazdaságtan, a napi politika elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Ezt az egészséges igényt a rendelkezésünkre álló eszközökkel kell kielégítenünk.

Képzett propagandisták és pártvezetők ne engedjék el a fülkét mellett az elméleti segítségét kérő meggyőződéseseket. Okos, érvelő szóval magyarázzanak ott, ahol ez szükséges, hogy a fejekben se »fordulhasson visszajára« az egészségesen fejlődő élet.

Tudomány és TECHNIKA

Földi kenyér — kozmikus kenyér

G. Nyihutina riportja — Serény Péter fordítása

A roppant gép szüntelenül dolgozik: dagasztja, adagolja, kemencébe rakja a tésztát. Az óriás masinára egyetlen ember felügyel.

Kétezernél több kenyérgyár, harmincezerrel több sütőde van a Szovjetunióban. A munkát nagyrészt gépesítették, de még így is sokan végeznek kézi munkát. De Moszkvában, a Központi Sütőipari Tudományos Kutatóintézetben elkészült az első vegnyaggyártó gép, amely a lisztadagolástól kezdve minden kézi munkafolyamatot feleslegessé tesz.

A kutatóintézet mellett működő kísérleti üzembe olyan teherautók hordják a lisztet, mint a tejszállító tartálykocsik. A tartályból «csőpostán» viszi a lisztet a raktárba. Innen egy nagy edénybe kerül, majd a dagasztógépbe, miután egy külön szerkezet vízzel, cukorral és sóval adagolt hozzá. Ez eddig az emeleten történt. A tészta most «lemegy» a földszintre, egy másik edénybe: itt másfél órát kelesztik. Ezután a szaggató- és formázógépeken a sor. Mikor ezek is elvégzik a dolgukat, a jövőző kenyerek libasorban elindulnak a szállítószalagon.

De ezek a kis cipők talán csak nem igazi veknik? — kérdeztem a kutatóintézet igazgatóját.

— Dehogyis nem azok. Persze, maga most csodálkozik, amiért ilyen kicsinyek. Csak hogy a szállítószalagon éppen a «növesztő»-be indultak: abba a szak-

rénybe, ahol végleg megkelnek. Az igazgató azzal kinyitotta a magas vasszekrényt: — Látja, kérem, a tészta itt harminc percig kel, aztán a teknőbe kerül. Majd a teknő felbillen, s a tészta ráesik a sütőlapára, amely óvatosan a kemencébe helyezi. Tizennyolc percig sült a kenyér, s közben az alsó lapát kiemeli a már megpirult vekniket...

Az automatizálás révén húsz ember munkáját tudják helyettesíteni. A gép 24 óra alatt harmincezer veknit gyárt. A szovjet sütőipar 2500 ilyen gépet kap. Új gép, új kemence, új szaggató, új percsütő...

A kutatók célja mindig egy: hogy jobb és olcsóbb legyen a kenyér.

A szovjet sütőiparnak van egy egészen új üze me is: ez a «kozmosz» sütőde. Itt készült az a kenyér, amelyvel a Föld Jurij Gagarint és German Tyitovot űrrepülésükhöz útravalóként ellátta.

— Tessék, Kóstolja csak meg, bátran: még meleg. Kíváncsian fogom meg a kicsiny, dionyi zsemlet, s földi szokás szerint beleharapok.

— Így nem szabad! — hangzik a figyelmeztetés, de aztán a kutatók megenyhülnek: — Na, a földön azért így is szabad. De az űrben igazán nem... A «kozmosz» kenyert sem vágni, sem harapni nem szabad... Egészben veszi szájába az űrhajós, úgy eszi meg. Az «űrkenyér» nem morzsás (a

morzsa ugyanis a légutakba kerülhetne) és nem szárad ki. Receptje persze különleges. A tésztát hermetikusan csomagolva sütik ki, úgy, hogy az így készült kenyér akár egy hónapon át is puha marad.

A «kozmosz» választék egyébként egyre bővül. Sütnek már üregesre formázott kenyert is, amelyet kaviárral, pástétommal tölthetnek meg tetszés, vagy szükség szerint. Vagyis mindjárt kész szendvicseket gyártanak. «Kozmosz» szendvicseket. A jövődő űrhajósok már felkészülésük ötödik napján jelentkeznek, hogy szeretnék valamit rágni, szeretnék kicsit megmozgatni az állkapcsukat. Ezért aztán itt olyan pékárukat készítenek az űrhajósjelöltek számára, amelyek alapos munkát adnak a fogaknak.

— Kóstolja csak meg — kínálják. — Ez itt mézeskalács, ez meg mentás mézeskenyérhez hasonló.

Az egyik kutató közbeszólt: — Gagarin és Tyitov sem kérte a panaszkönyvet. A következő űrhajósoknak pedig még nagyobb választékről gondoskodunk.

Porszívóval a növénykártevők ellen

Az amerikai agronómusok kis, emellett táplált porszívót visznek magukkal a földekre. Persze nem azért, hogy a rovarkártevőket ezzel gyűjtésük össze, és meg lehetően fáradtságos és költéséges eljárás lenne. A porszívót arra használják, hogy időről időre megfigyeljék az egyes rovarfajták szaporodását.

A porszívóval «mintákat» vesznek a növényről és a mintákban talált rovarok számából — arányszámítás alapján — állapítják meg, mikor szaporodnak el túlságosan egy-egy kártevő, mikor kell ellene különleges módszerekkel, irtószerekkel fellépni, s ha gyors a szaporodás, nyomban megkezdik ellenük a védekezést.

APRÓ TÖRTÉNET

Egy-egy

Már korán reggel kedvetlenül vakarta a fejét, homlokánci össze-vissza ugráltak. Előre érezte, hogy erre a napra ráfizet. Barátomnak ugyanis nem volt havijegye s tudta, hogy ez 16 forintjába kerül. Nyolc forint oda az út és nyolc vissza. Előtte való napon nem dolgozott, tehát lett volna ideje, hogy megvárta, de — elfelejtette. Az egy kicsit vigasztalta, hogy kevés utast látott, s ha a pénztárosnőnek kedve lesz, hát megszánja. Másal is előfordult már, hogy hatodikán reggel vásárolta meg a havijegyet.

Negyedóra volt még a vonatindulás. Bedült a sorba és lassan lépkedett előre. A háta mögött mindössze három asszony beszélgetett, s azoknak volt idejük; mások vonattal utaztak.

Egy perc és órá került a sor. Nevető szemmel nézett be a pénztár ablakán. — Tessék már nekem egy havijegyet adni — szólt kedvesen, majd alsó ajkába harapott. Am a pénztárosnő csak megcsóválta a fejét.

— Nem lehet. Nem, nem. Ideje lesz már egyszer megtanulni, hogy mikor kell a havijegyet megváltani — s ezt olyan hideg, kioktató hangon mondta, hogy barátomnak elborult az ábrázata és egy kis pír szőkött az arcára. Elrestellte magát. Dehát, ha

Nem divat falun a csizma

A szakemberek tapasztalatai szerint a legtöbb láb-beli típusok divatjában jelentős változások következtek be, különösen az utóbbi másfél évtizedben. Emiatt például Szegeden, az ország első Csizma- és Cipészkesztő Kísipari Szövetkezetében körülbelül egytizedére csökkent a csizmagyártás. Az 1907-ben alakult, nagy tapasztalatokkal, kiváló szakemberekkel, s Szeged egyik legmodernebb üzemével rendelkező szövetkezet gyártja messze vidéken a legszebb csizmákat, ezek mégsem kellenek már a falusi embereknek sem. Sokat változott az ízlésük, emellett kényelmetlennek, nehézkesen kezelhetőnek tartják ezt az ősi láb-beli. Olyan mester meg talán már nincs is, aki a csizma leghúzásához «fakutyákat» készítenek.

A csizma helyett már a falun is a legértékesebb cipőket keresik, s ennek megfelelően, az idén ezekből 30 ezer párat gyárt a szövetkezet, — többszörösét a néhány évvel ezelőtti mennyiségnek.

Másfél évtizede még volt olyan esztendő, amikor 20 ezer pár puha és kemény szárú csizmát szállítottak az ország minden részébe. Ez a szám 1959-ben 10 000-re, 1961-ben 5000-re csökkent, az idei első fél évben pedig már mindössze 1400 párra van megrendelésük. Ezeknek is túlnyomó többsége puha szárú csizma.

Ezzel kapcsolatban — közvéleménykutatás alapján — újabb érdekes megállapításra jutottak a szövetkezet vezetői: a megrendelt puha szárú csizmákra sem elsősorban a falusi emberek, hanem általában a motorkerékpárosok tartanak igényt. Nem kevésbé érdekes ehhez hozzáfűzni az Új Magyar Lexikon egy mondatát: »A magyar népviseletben a puha szárú csizma ösdiódk óta a lovas felszereléshez tartozott».

A puha szárú fajta tehát a lóóról «átnyergelt» a motorra, s így még dacol a modern idővel.

Ezt az anakronizmust szinte meglepetéssel a ktsz-ben a 84 éves Radulov János bácsi, aki valószínűleg az ország legöregebb csizmadíjára, s ragaszkodik ahhoz, hogy tiszte nyugdíja mellett dolgozhassék. Rendszeresen átadja tapasztalatait a fiatalabbaknak, köztük az územ 24 ipari tanulójának.

— A halálomat jelentené, ha nem dolgozhatnék, nem csinálhatnám tovább a csizmákat — mondotta —, de lehet, hogy attól tart: az ősi mesterség «hal ki», ha ő nem dolgozik tovább.

D. E.

A. Adzsubej riportja

Meghívás utazásra

7. BRAZIL HAZAFIAK

A brazil fővárosban elbeszéltem Madsilli parlamenti képviselővel. Hangsúlyozta, hogy az ország előtt álló problémák közül most a legkomolyabb az agrárprobléma. Hogy ez a kérdés mennyire bonyolult, már az a tény is bizonyítja, hogy az utóbbi években több mint 300féle törvénytervezetet terjesztettek elő az agrárreformra vonatkozóan. Különböző politikai meggyőződésű emberek — Brizola kormányzó, Julian, a parasztiligák vezetője, az összes politikai pártok, irányzatok képviselői — azon törik a fejüket, hogyan lehetne megoldani a földkérdést. Egyszóval sok teendő vár Brazíliára.

Amint ismeretes, a múlt év közepén súlyos politikai válság rázkódtatta meg Brazíliát. Quadros köztársasági elnök lemondott. Majd még szólok arról, hogyan és miért történt ez. Ezután Goulart lett a köztársasági elnök. Azokban a viharos napokban a nép akaratára helyreállították a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjetunióval. Brazília népe nagy lelkesedéssel fogadta ezt a lépést. Amint bejelentették a hírt, sokan felkeresték a szovjet kereskedelmi delegáció kincsiny épületét, hogy egyszerűen kezet szorítsanak a szovjet elvtársakkal. Többen kis ajándékokat is hoztak magukkal. Két ilyen ajándékgyárt magam is láttam. Lenin fából faragott kis szobrai voltak, orosz nyelvű, szimbolikus értelmű feliratok. Az egyik szobor felírata így hangzott: «Kell!», a másiké pedig: «Érdemes dolgozni!».

De arról is kell szólnunk, hogy Brazíliában vannak emberek, akiket valóságosan megváltott a kormányának az a döntése, hogy helyreállítja a Szovjetunióval a diplomáciai kapcsolatokat. Nem, ezeknek az embereknek nem érdekük az ország felvirágzása. Ők nagyon jól élnek a Rio de Janeiro-i strandon. Ezek azok az emberek, akiknek Brazília Rióban kezdődik és végződik.

Egyszer bombát dobtak a szovjet kereskedelmi delegáció épületére. A merénylő elmenekült, bár az egyik szemtanú állítása szerint rendőrségi szám volt azon az autón, amelybe beugrott. A merénylő felkutatása mindeddig nem járt eredményel. Ez aligha fog si-

kerülni olyan államban, ahol Lasorda a kormányzó. Ha az ember Rióba utazik, megláthatja a bizonyítékokat, hogy a kormányzó több leplezetlen ellenszenvet táplál a Szovjetunió iránt. Ezek a bizonyítékok ékebben szólnak, mint a bomba, ami nem is okozott különösebb kárt. Rióban a kerítések és a házak falain itt-ott ilyen feliratokat látni: »Golyót minden kommunista fejébe! — s alatta három titokzatos betű: «MAK». Brazíliában — francia mintára — megjelent a terrrorszervezet.

Amikor Goulart elnökkel beszéltem, megjegyezte, hogy ezek az emberek nem a brazil nép véleményét képviselik, s nem is tudják megváltoztatni az ország politikai irányvonalát. Szeretnék hinni, hogy ez így van.

Amikor Brazíliában tett körutazás után Rióban újságírókollégáink fogadtak, és tréfásan megkérdézték: »No, megtalálták azt a helyet, ahol Brazília kezdődik?« De mindjárt maguk válaszoltak a kérdésre: »Megoldhatatlan rejtvényt adtunk önöknek. Brazília Rióban is kezdődik, Sao-Paulóban is, új városokban is, mindenütt, ahol az ország új, független politikája kezdődik.»

Megértettem: Brazíliában sok az igazi hazafi, akik nem akarnak sem száz, sem harmincöt évig várni.

Mindjárt megmondom, miről is van szó: Brazília új fővárosát, Brasíliát repülőgéppformájúra építették. A lakónegyedek repülőgépszármazár emlékeztetnek az állami intézmények. Közigazgatási épületek és más társadalmi rendeltetésű épületek negyede pedig a repülőter tőrszéhez hasonlít. Nem tudom, miért jutottak a tervezők arra a gondolatra, hogy Brazília új fővárosát repülőgéppformájúra legyen, de az elgondolás önmagában is eléggé szimbolikus, és ami a legfontosabb, kényelmes megoldást jelent. Ilyen módon egyszerűen több problémát megoldottak, és amint a város polgármestere mondotta, Brasíliában életének első éveit igazolták a megoldás helyességét. Ez az építkezési mód lehetővé tette, hogy — amint a város tervezői mondják — feloldják a közlekedési útvonalakat, kihelyezzék a lakónegyedeket a zajos főútvonal, és a terek határain túl, s végezetül arra kényszerítette az építésképet, hogy szigorúan ragaszkodjanak az előre tervbe vett megoldáshoz, ami eléggé bonyolult dolog olyan esetben, amikor magáncégek végzik a munkálatokat.

Ezzel kapcsolatban eszembe jut Kennedy elnök sajtókonferenciája. Arról volt szó, hogy az Egyesült Államok kormányja bizonyos fokig szabályozni akarja a városépítkezést, és némi korlátozásokat akar bevezetni. Ezt az elemi, és — véleményünk szerint — egyszerű elhatározást több amerikai újságíró lámadta a sajtókonferencián, ráadásul az elnök nehezen tudott vitatkozni azokkal, akik kérdéseket tettek fel neki. A tisztán építészeti jellegű problémát nyilvánvalóan demagóg célokból a szabad vállalkozás problémájára, arra a «szabadságra» szűkítették le, ami egyeseknek minden nehézség nélkül lehetővé teszi, hogy lényező palotákat építsenek, másokat pedig arra kényszerít, hogy megelégedjenek a korhadó desztákból és rozsdás lemezekből összetákolatott városrészi viskókkal. No, de most nem az Egyesült Államokról van szó.

(Folyt. köv.)

— bernula —

A szív hiányainak pótlása műanyagból

Korunk rohamos tudományos technikai fejlődése azelőtt elképzelhetetlen lehetőségeket tárt fel az orvostudományban is.

A technika fejlődése tette lehetővé, hogy ma már fokozatosan kiszorulnak a szívbészettől az úgynevezett vak műtétet, amikor az operáló orvos műszerével vagy újjával nyúl a szívbe, amelynek belsejét nem látja. 1958 óta alkalmazták a «nyitottszíves» műtétet. Ezekre eleinte a szervezet lehűtése és a vérkeringésnek illy módon néhány percnyi kikapcsolása adott módot, de a lehetősegek lényegesen növelte, s a műtétre rendelkezésre álló időt meghosszabbította a műszerek, a szívmotorok alkalmazása. Ezekkel — épp úgy, mint a vesekéringést a művesével — bizonyos ideig pótolni lehet a szív működését, s ez az idő elég arra, hogy az orvosok a szívet feinyissák, s a szükséges teendőket elvégezzék.

Jelenleg a műtétet kétharmada csik a gyermekszívsebészetre, a veleszületett szívhibák kijavítására, és csak egyharmada a felnőttkori, szerzett rendellenességek, hibák kiküszöbölésére.

A szív sűvényhiányok és más veleszületett hibák rendezésében, valamint a szívűrkörüli erek pótlásában fontos a műanyagok szerepe. Műanyagból — kezdetben ivalonból, majd dacronból, újabban főleg teflonból — a fagyaszta tárolt, liofilizált emberi ereknek sokkal tartósabb, a célnak jobban megfelelő érpótlásokat lehet készíteni. A műanyagér mindig rendelkezésre áll, nem meszesedik, nem vesztí el rugalmasságát, nem tágul,

Az említett műanyagokat, elsősorban a teflont, a nyitottszíves műtétet bevezetése óta felhasználják a veleszületett rendellenességek pótlására, kijavítására is. Ilyen például a kamrák közötti választófal, sűvény hiánya, amit a sebészek teflonnal pótolnak, valósággal befoltózzák a hiányos, lyukas sűvenyt. Olyan esetekben pedig, amikor a jobb kamra kiáramlási pályája szűk, a kamrát felvágják és műanyagbetétet, mintegy megtoldják, így tüntetik el a szűkületet.

A pesti kardiologiai intézet orvosai a gyógyításon kívül jelentős kutató munkát is végeznek. Ennek a munkának nagy szerepe van abban, hogy ma már a műanyagok szerepe a veleszületett szívhibák helyrehozatalára is felhasználhatják-e. A leggyakoribb ilyen szerzett szívhiba a szívkamrák és pitvarok közötti billentyűk, valamint az aortabillentyűk elégtelensége. A kísérletekben — egyenlőre kutyákon — a billentyűket teflonból készült és poliuretánnal, egy lakkhoz hasonló műanyaggal bevont mesterséges billentyűkkel pótolják. Ha a kísérletek megnyugtató eredménnyel járnak — amire minden remény megvan —, megkezdődhet a szerzett szívhibák műteti rendezése, és ezzel a magyar szívsebészet eléri a legmagasabb színvonalat.

1. Nap...
2. Első...
3. Elő...
4. Es d...
5. mes...
6. Lá...
7. benn...
8. Itt...
9. Rám...
10. No...

1. Nap...
2. Első...
3. Elő...
4. Es d...
5. mes...
6. Lá...
7. benn...
8. Itt...
9. Rám...
10. No...

Május 26. hé...

A hadsereg l...
viselési szolgál...
indulással egy...
talanul ontja a...
jelszavak és a b...
meg, és a bő...
meili. Azokon...
kon, fehér és...
tarka róplapok...
egyiknek példá...
től Tamanrass...
— melyeket h...
dobnak le és...
példányokat...
sodor, még az...
vashatják, ame...
tönigtagozás...
becsempész a h...
a levelepapíro...
mennyi május...
sége és a «M...
veriség»-et ma...
A «Diadalm...
» boldogság...
fegyelm észre...
lik, és az egy...
porkoláb, egy...
nok — nem a...
getni velünk...
szakas»: pusztá...
elvézve diadál...
kódják a hatá...
Manapság a...
on kívül sehol...
ilyen beszélget...
aki nyíltan vit...
társalgásunk e...
rűlmeny kö...
ges érdekesség...
mot. Szikár, és...
zikai: fehér h...
szeme miatt —
előtt — a «Fe...
gűnynev ragad...
van a nyugdíj...
fűti a becsvá...
ban emelkedj...
gyarazata ann...
elővigyázatlan...
és ablakunk t...
emlegeti, hogy...
ban kávéházi...
szakszervezete...
nak idején sz...
azóta megvált...
undorodtam; n...
többé...» Az...
rába állni —
volt «politizá...
gyorsan beszé...
kijétését meg...
* Az Unnepe...
nik meg a Kos...

Sziúts László

Sétán Lackóval

1.

Napsütésben jártuk a fátlán, egy szintre épült villa-sort.
»Itt állt a várunk, magyaráztam, bokrok között jól rejtve volt.«
»Azt mondtad: egy kis dombon!« »Igen.«
»És nincs itt domb semerre se!« ...
Ránéztem. Hát nem látja? Hiszen épp most megyünk rajt! feljele.

2.

Elsétáltunk a tó partjára.
»Csata volt?« Mondtam: »De milyen! Idegen törzsek törtek ránk, a csónakjuk itt állt a vízben.«
»S ti bevártátok őket? Minek?!«
»Rakéta rájuk! s kész. Tudod!« ...
Megdöbbentem. Csakugyan! hogy ez akkor eszünkbe nem jutott!

3.

Elfáradtunk s buszra szálltunk. Kinyitottuk az ablakot.
»Nézd! iskolába erre jártunk, esőben és hóban, gyalog.«
»Gyalog?« »Bizony! két kilométert.«
»Es buszra mért nem ültetek?« ...
Hallgattam az útfaló gépet, mint az óra, úgy ketyegett.

4.

És a ház előtt megpróbáltam mesélni, hogy: mi volt, mi hát?!
»Látod, itt Séd folyt az utcánkban, benne fürödtek a libák.«
»Itt az utcában?« »Ugy ám! Benne áldogáltak a tehének!« ...
Ránéztem, mintha megértene.
»No, szép kis falu lehetett!«

Kulturális érdekességek

Sanghájban bemutatták Ting San-te új ötletes szímfőnyáját, amely a kínai felszabadító hadsereg legendás híró „Hosszu menetelését” örökíti meg a zene nyelvén.

Lengyelországban először kerülnek kiállításra a wroclawi Slask múzeumban mai kanadai festők művei. A kiállításra a 15 legkiválóbb modern kanadai festő 60 képét mutatják be.

A világhírdő gordonkaművész, Pablo Casals ezen a héten kezdte meg hangversenysorozattal egybekötött „Béke-körútját”, melynek során igen sok országba ellátogat. Casals San Franciscóban lépett fel először. Innen New Yorkba, Olaszországba, Franciaországba, majd Angliába, Svájcba, Csehszlovákiába, a Szovjetunióba utazik. Valószínűleg hazánkba is ellátogat.

Anglia legkiválóbb színházi együttese, a Royal Shakespeare Theatre Company mutatta be a napokban először angol nyelven Bertolt Brecht „A kaukázusi krétakőr” című darabját. A kiváló német író darabja, melyet már emigrációban írt, az angol közönségnek is — akár csak Pesten — óriási sikert aratott.

Weeszejin Sztrojanov bolgár zeneszerző jelenlétében az Erfurti Operaház a napokban nagy sikerrel mutatta be „Az agyafürt Péter” című bolgár népi operát. A vígopera hőse, a mulatságos és agyafürt Péter leginkább Till Eulenspiegel alakjához hasonlítható.

Két Tornyai-kiállítás

A vásárhelyi Tornyai emlékkiállítás a negyedik héttel lépett. A város utcáin találkozhatunk és kellemesen pihenhetünk szemmel emlékkiállítás dekoratív, kifejező, barságostól mentes művészi hatású plakátján. A plakátot maga a nagy alföldi mester beszél: részben energikus, nagyvonalú, de világosan olvasható képaláírásával, mely a vászon texturáját a nyomdatechnika eszközével nagyszerűen érzékelteti a plakát okkerárnyalatú alapszínéből kiemelkedve. Tornyai dinamikus kézzelvonása fölött a művész egyik kisméretű, de mesteri alkotása: a magára hagyott, fátlán pusztaban álló, szegényes roskadt, drámát sugárzó kis tanya.

Ezről az utóbbi évek művészeti jellegű kiállítási plakátjai közül is kiemelkedően jó plakátról eszünkbe jut önkéntelenül Tornyai első vásárhelyi jubileumi kiállításának plakátja. Az a plakát, amelyet — állítólag — maga Tornyai készített művészi munkásságának 25 éves jubileuma alkalmából 1908. december 15-től meghosszabbított 1909. január 12-ig rendezett vásárhelyi kiállítására. A plakát szövege „gőgőgő” humorával kíván figyelemfelkeltő hatást elérni. „Öregszomszéd! Mongyaken...” indítás után hasonló, közvetlen vidámsággal agít a kiállítás megtekintésére. A kiállításnak köszönhető — talán plakáttervként — Tornyai korai rajzainak egyik legkedvesebbe, az itt közölt „Képszakértő”, melyben humor és meleg együttérzés ötvöződik.

A mostani reprezentatív kiállítás kapcsán úgy hiszem időszerű és nem érdektelen az 1908-as kiállítás egyes jellemző részleteinek történetét felidézni.

A kiállítással Tornyai a sajátban közzétett nyilatkozata szerint alkalmat kívánt adni, hogy a művészete iránti érdeklődést itthon, szülővárosában elégtessék ki. Azt, hogy mennyiben sikerült elérni, a közönség megítélésére bizza. „Egy azonban bizonyos, az, hogy a szándék becsület. És a mai világban ez is valami!” — fejezi be a sajtóban közzétett nyilatkozat Tornyai.

A kiállítás megrendezésének anyagi alapját az teremtette meg, hogy Tornyai ebben az évben 1200 korona segélyt kapott az államtól. A kiállítással kapcsolatban a legjelentősebb költséget a képek szállításának fuvar-

költsége jelentette, hiszen a helyiséget, a villanyt, sőt a fűtőanyagot is ingyen kapta Tornyai. A szállítás költsége annál tekintélyesebb volt, mert Budapestról (Szépművészeti Múzeum, Nemzeti Szalon), Miskolcra, Kassára, Zomborról, Marosvásárhelyről és Debrecenből, sőt Angliából is szállítottatott hazza Tornyai képeket a kiállítás anyagának teljessé tételéért. A kiállítás „az öreg Takarékpénztár Kossuth-terti földszinti sarokhelyiségében” (ma a Nemzeti Bank fiókjának helyisége) került bemutatásra. A rendezésben részt vettek Tornyaiak kívül Kiss Lajos és Kovács Mária (Mári) is. A katalógust Endre Béla állítja össze és vezeti be. (Sajnos a Tornyai János

fél-ötezer látogatója volt. A tárlat látogatóiról így ír a „Hét” c. szépirodalmi folyóirat: »Legtöbb fekete sikkas paraszt ember feleségestől, gyerekestől; potrohoshajú gazdálkodók, ösztövérszociálisták, szolgák, béresek, stb.«

A bírálóktól méltán — de nem mindig méltó módon — igen gyakran üres, semmitmondó frázisokkal lelkesedtek a kiállításért, Tornyai művészetéért. Az »Országvilág«, a »Hét« és az »Új Idők« értékelésénél is többet, jellemzőbbet mondott a kiállítás egyik látogatója egyetlen, háromszavas megjegyzésével. „... egyszerű paraszt ember tette, nem is nagyon iskolázott, szemügyre vette a képeket, nézte hol közelebb, hol meg távolabbról, mikor elköszönt, ennyit mondott csak megelégedetten: „Szétnéztem a határban”.« A »Reggeli Újság« riportere még hozzátette: »Többet mondott, mint ha órákosszat beszélt — és nagyon igaza van! Tornyai realizmusának ennél őszintébb és közvetlenebb elismerésére alig akadhatunk.

Vetrő Lajos Endre azzal igyekszik rábírní a vásárhelyi polgárokat a vásárlásra: »Az a ma 100 koronáért megvett kép bőven meghozza kamatját évek múlva valamelyik unokájának, aki ezeket kaphat érte«. A jóslat beteljesedett: — Tornyai művei ma festészetünk jelentős értékei.

A kiállítás idején Tornyai 39 éves — 14 éves korától számítva tehát művészeti tevékenységének 25 évét — művészete gazdag kibontakozásának elején jár, de már látszik, hogy ez a kezdet is rendkívül jelentőségteljes. Az első korszak nagy művei mellett már ekkor megjelennek a jövő nagy kitaláló témái: a gémeskút, a juss, Toldi Miklós lova, hogy azt után a meg hátra levő 25 évben remekművekké érjenek.

A több mint öt évtized előtti kiállítás a »hazai« közönség előtti bemutatkozás izgalma, az anyagi eredmény kérdőjelét, a rendezés romantikus elemeit jelentette Tornyai számára. A mostani a társadalom, a művészeti közvélemény és a műtörténet elismerése, annak a bizonyossága, hogy Tornyai megkapta az öt megillető helyet szülővárosa lakóinak szívében és a magyar piktúra történetében egyaránt.

Dömötör János

Jellemző számok

Az UNESCO oktatási világlakrónikájának harmadik kötetéből többek között kiderül, hogy a világon nagyjából 200 országban 71 millió a középiskolások száma. A legtöbb középiskola, 30 millió 100 ezer, Európában található, beleértve a Szovjetunió egész területét. Ázsiában a középiskolások száma 26 millió 200 ezer, Észak- és Dél-Amerikában együttvéve 12 és fél millió, Afrikában pedig egymillió 400 ezer. Oceániában, tehát Ausztráliát és Új-Zélandot is beleértve, 600 ezer a középiskolások száma.

HENRI ALLEG

HADIFOGLYOK

— Részlet —

Május 26. hétfő.
A hadsereg lélekeltani hadviselési szolgálata, a katonai indulókkal együtt fardhatatlanul ontja a Kaszabura a jelszavak és a felhívások tömegét, és a börtönt sem kíméli. Azokon a röpcedulán megoldott megoldott város polotta. Brasi-ével igazol-helyességét, mód lehet — amint a mondják — ekedési útvezések a la-rajos fő útk határain arra kényeseket, hogy tudjanak az megoldás-bonyolult en, amikor a mun-

ban szem-elnök sajtó-ról volt szó, a Államok-ros foikig a a város-ni korlátot-vezetni. Ez eleményünk elhatáro-ai újságíró nferencián, k néhezen azokkal, tettek fel ftészeti jel-nyilvánva-élekből a ás problé-eszabadság, ami egye-nehétség szsi, hogy a építésnek, ra kénysze-gedjenek a ol és roz-összetakolt kal. No, de esült Álla-lyt. köv.)

* Az Unnepi Könyvhéten jelek meg a Kossuth Kiadónál.

töltött sok esztendő ellenére sem vesztette el, s emiatt, valamint lázas kapkodása folytán — amely az anizslikör hatására néha tombolába csap — gyakran nehézzé követni. De nem tartozik a legrosszabbak közé. Bizonyos értesüléseket szerzünk tőle, amelyeket azonban ügyesen meg kell tisztítani a salaktól, mivel nem állítja kiforgatni őket; beszédéből általában következtetni tudunk az átlageurópai gondolkodásmódjára. Ezért a vita elől sem térünk ki.

Tőle értesülünk az ejtőernyősök korzikai partraszállásáról. Eleinte kételkedünk benne, de pontos részletekkel, szolgál, amelyek végül is meggyőznek.
— Hát aztán? — kérdezzük. — Az ejtőernyősökkel egyszerre fognak háborút viselni Franciaország és az algériaiak ellen?
Habozás nélkül, élelken válaszol — mintha ezt a kérdést már felvetették és meg is oldották volna azokon a gyűléseken, amelyekre jár — hangja úgy cseng, mint egy hadvezéré, akit semmi sem ér készületlenül!
— Nem okvetlenül! Az a fontos, hogy kipeprűzzük a párizsi szemetet. Algír el tudja tartarítani, és de Gaulle irányítja majd a murit. De Gaulle-nak hatalomra kell kerülnie! Akkor három hónap alatt vége a háborúnak! Különben már jőfor-mán vége is van... Valamennyi arab velünk tart a francia Algériáért... Csak látni kellett a Fórumon, május 13-án, hányan voltak! Persze tudjuk, hogy ott van a Nemzeti Felszabadító Front is; de ezeket főleg az idegenek bujtogatják. És azoknak, akik most nem értenek a szövből, nincs irgalom! A hadsereg az úr. Befellegzett, nincs többé senki, aki akadályozhatná, hogy rendet teremtsen. Kinyírnak mindenkit, aki ellenáll...
Egyikünk megjegyzi:
— Hogyan lehetséges, hogy régi szakszervezeti tag, kistisztviselő léte, kézpénz-

nek vesz mindent, amit a gyarmatosítók sajátja mesél? Nem látja, hogy a Borgeaud-k, a de Sévigny kikapcsolják a maga fajgyűlöletét és félelmét, és felhasználják magát saját maga ellen?

Mosolyog, vagy inkább fintorog, mintha azt mondaná: »Nekem beszélhetek! Ismerlek én titeket, és nem dölnék be nektek! Mégis válaszol, mielőtt eltávozik:
— Nem Borgeaud vagy de Sévigny használ fel bennünket, hanem mi használjuk fel őket...
Gellért György fordítása

Aranyhomok — Zöld Mező

Megható pillanat: az Aranyhomok Tsz elnöke összehívta a Zöld Mező Tsz elnökével. Így kezdődött a közös megbeszélés arról, hogy a két szövetséget egymáshoz közel levő majorságába együtt vezetik be a villanyt. A felhőtlen barátság akkor vált kissé borúsá, amikor az Aranyhomok elnöke megkérdezte:

— Na, és melyik majorság vezessék be előbb?
— A miénkbe — mosolygott a Zöld Mező elnöke.
— No, persze — felelt sa-vanyúan az aranyhomokosok képviselője. — Ti gyengébben álltok, mint mi. Bizony a »Zöld Mező«-tagság egész évben munka helyett, enyhén szólva — csak kirándul-gatott a határba.
— Na-na! Acscargun tárgy-alás helyett?
A Zöld Mező elnöke dühbe gurult. Az aranyhomok sár-ga homok vagy még az se lenne, ha a járás meg a me-gye nem dédelgetné. Sőt! Kölcsön injekciókkal tartják fenn. Feljűjt hólyag — fi-no-mán beszélve — az Arany-homok. Szúrja csak egyszer meg a kritika, rögtön szét-pattan!

No, a vádak kiméletlen sa-tuja összeszorította az Arany-homok elnökének szívét. A Zöld Mező Tsz elnöke inkább azzal törődne, hogy a saját

agronómusának ne aludjék meg a tej a százában. Meg kinek gyomirtottak, kinek kapáltak, kinek törtek tenge-rit, szedtek cukorrépat ta-valy társadalmi munkában? Nem a »Zöld Mező«-nek? Zöld még ez a tsz közös épí-tési akcióra. S még ilyenek akarnak villanybevezetésben közösködni? Miből? A ki nem fizetett hitelekkel?
— Így nem lehet tárgyal-ni! — felkiáltással, haraggal és megegyezés nélkül, mind-két elnök eltávozott. S mit tudott meg mindezekből a tagság? Az Aranyhomok el-nöke így számolt be szövet-kezetének a közgyűlésen:
— Hát elvtársak, nehéz úgy a villany közös bevezé-tése. A Zöld Mező elnökével baráti beszélgetésen meg-egyeztünk abban, hogy korai még a közös akció...
— Megállapodtunk az Aranyhomok elnökével ab-ban — mondta sajtó közgyű-lésükön a Zöld Mező elnöke —, hogy mindkét szövetke-zet éret a közös feladatra, de mégis jobb, ha egy kicsit várakozunk még.
Közben mindketten egyre gondoltak: külföldön hitelt kérnek a villanybevezetés-hez. Igaz így több kerül, de az állammal legalább nem kell vitázn!

— ff —

A gyár jelenlegi helyzete adja meg a szocialista brigádok feladatait

Beszámoló a kongresszusról a mérleggyárban

Csongrád megyét 25-en képviselték a szocialista brigád-vezetők első országos értekezletén. A vasasok küldöttségét Somogyi Lajos, a Hódmezővásárhelyi Mérleggyár gyártástechnikai igazgatója vezette. A kongresszus tapasztalatairól pénteken délután számolt be a mérleggyári szocialista brigádok és a cím elnyerésért küzdő brigádok tagjai előtt. Elmondotta,

hogyan jöttek létre a szovjet kommunista munkabrigádok példájára hazánkban a szocialista brigádok

és hogyan szélesedett ki a mozgalom, amely a szocialista munkaverseny fejlettebb foka. Nem százalék emberek dolgoznak ezekben a brigádokban, akik csak a többtermelést tartják szem előtt, hanem folytonosan

tanuló munkások, akik egyaránt törődnek gyártmányaik minőségével, az üzem műszaki fejlesztésével

és egymás sorsával, fejlődésével. Somogyi elvtárs ismertette a szocialista brigádmozgalom célkitűzéseit, majd felolvasta a kongresszus felhívását. A vitában

TÜZEK - GYERMEKJÁTÉKBÓL

Gyermekjátékból történt tüzeset pénteken Újszentivánon, Rákóczi út 43. szám alatt, ahol 4 éves gyermek okozott tüzet. Ugyancsak pénteken Kistóke 82. alatt, a Népszabadság Tsz tulajdonát képező ruhahálóly is gyermekjátékból eredő tüzeset maratléka lett. A két tüzesesnél mintegy 14 ezer forint kár keletkezett. A tüzeseseket hatóságok megindították az eljárást, azonban ismételt felhívják a szülők figyelmét a játékszerek elzárására, a gyermekek fokozottabb felügyeletére.

KERESZTREJTVEŒY

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10					11			
12			13	14			15	
16		17				18		19
20						21		
22		23	24		25			26
27		28						29
		30			31	32		
33	34			35		36		37
38			39		40	41		
42			43			44		45

1870. április 22-én született a Szovjetunió Kommunista Pártjának megalapítója, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom vezetője, Vlagyimir Iljics Lenin. V. Majakovszkij: V. I. Lenin című poemájából idézünk 2 követhető sorrendben: Vissz. 1. függ. 10. 4. 14. 19. 17. 18. Visszintez: 1. 7. (Utolsó kockába kettős betű, Z. B. A. N. M. E.) 10. Pálpálkózik. 11. ... Andor, színes. 12. Női becenév. 13. Vissza: iriss. 15. O. C. L. 16. Trilla rövidítése. 17. Sörtelennel. 19. 7. (Vissza, ék. h.) 20. Remek vigyázó. 21. E fájdatom. 22. Hajszol. 23. Kopaszom. 24. Csodálkozó szócika. 27. Káró szél. 28. Maradni. 29. Török Nándor. 30. Vissza: fejen van. 31. Az egyik nem (névelővel). 32. A francia kártya egyik színe. 36. Vissza: sebez. 38. Nádasban van!!! 39. Tartó. 41. Női becenév. 42. Rag. -ra pártja. 43. Árengedmény (közhasználatú idegen szóval). 45. H. GY. Függőleges: 2. Tepsit kenő. 3. Vissza: Mutató névmás. 4. Személynévmas többszámú. 5. Vissza: ruhadisz. 6. Notr... (párizsi torony). 7. Azonos mássalhangzók. 8. Ilyen „szó” is van!!! 9. Személni jelez.

Bihari László, az üzem vezetője hangsúlyozta, hogy a gyár jelenlegi helyzete szabja meg a szocialista brigádok további feladatait, döntő kérdés az üzem előrehaladásának kérdése: új gyártmányok bevezetése, a műszaki fejlesztés, célgépesítés, a műhelyek kultúrájának növelése stb. Elmondotta, hogy egyik üzemrészben rövidesen bevezetik az önműzást.

Szente Lajos hegesztő a mostani tanácskozás után értékelte meg teljesen a szocialista brigád célkitűzéseit. A többi hozzászóló

hangsúlyozta a továbbképzés fontosságát, a tapasztalateserék jelentőségét,

a balesetvédelmi munka fokozását és a szakszervezet fokozottabb támogatását a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztése érdekében.

Sport

Vasárnapi sportműsor

Labdarúgás

NB III-as mérkőzések: Cs. Petőfi-Békéscsaba MÁV Bocskai, Csongrád, fél 5 (Hammer). Sz. Kinizsi-Orosz-házi Kinizsi, Szentes, 4 óra (Szentesi). A Hmv. MEDOSZ Kecskeméten a KTE-vel mérkőzik.

Megegy bajnokság: Hmv. Vasas-Szegedi Dózsa, H. Vasas-pálya, 4 óra (Szolnok megyei játékvezető). Hmv. Honvéd-Mindszent, H. Vasas-pálya, negyed 3 (Vörös B.). Dorozsma-UTC, Dorozsma, 4 óra (Jurka). Alsóvárosi MÁV-Szeged, Szabadság tér, 4 óra (Bálint).

Szegedi AK-Makói Vasas, SZAK-pálya, 4 óra (Csepregi). Sándorfalva-Szegedi Honvéd, Sándorfalva, fél 3 (Rácz J.). A hódmezővásárhelyi mérkőzések kivételével mindenütt ifjúsági előmérkőzés. Ifjúsági bajnokság: Hmv. MEDOSZ-Mindszent, Hódmezővásárhelyi stadion, 10 óra. H. Vasas-Szegedi Dózsa, H. Vasas-pálya fél 1. Szentesi Járási labdarúgó-bajnokság: Szegvár-Derek-

egyháza, 16 óra (Török A.). Sz. Kinizsi II.-Árpádhalm, 14 óra (Szőke K.). Cs. Honvéd-Sz. Vasutas, 10 óra (Hmv-i játékvezető). Cs. Ép.-Sz. Helyiipar, 10 óra (Hmv-i játékvezető). Cs. Petőfi II.-Nagyágocs, 14,30 óra (Bíró S.). Sz. Spartacus-Fábián, 10 óra (Bilik). Ifjúsági: Sz. Spartacus-Fábián, 8,30 óra (Márté). Hmv helyi bajnokság: Székktutas-H. MEDOSZ II. Mártély-Maroslelle, Földéak-H. Textil, H. Spartacus-H. Helyiipar.

Kézilabda

Makó, Hollói úti pálya: MVSE-VM Közért (Bp.) NB II-es férfimérkőzés, 10 óra. Előtte MVSE II-Szegedi Honvéd megyei férfi.

Hódmezővásárhely, Szőnyi utcai pálya: H. Spartacus II-Szeg. Textilművek megyei női, 8 óra. H. Textiles-SZEAC II megyei férfi, 9 óra. H. Spartacus-Egri Lendület NB II-es női mérkőzés, 10 óra. H. Textiles-SZEAC megyei női, 11 óra.

Mindszent: M. MEDOSZ-MVSE II megyei női, fél 12. Szentes: Sz. Kinizsi-Makói Közgazdasági Technikum megyei női, 9 óra. Sz. Kinizsi-Szegedi VSE megyei férfi, 10 óra.

A Makói VSE NB I-es női kézilabda-csapata vasárnap a Bp. Postással mérkőzik Budapesten.

Vízilabda

Szegedi AK-H. MEDOSZ barátságos mérkőzés, Újszegedi versenyszóda, 11 óra. A Szentesi Kinizsi Szolnokok szerepel.

A LEGFRISSEBB EREDMÉNYEK

Megegy labdarúgó-bajnokság: Szentesi Honvéd-Szegedi Jutá 3:1 (0:1). Szeged. Vezető: Szegedi. Góllövő: Fekete 2, Rischák, illetve: Oláh (öngól). Móravárosi Kinizsi-Szegedi Textilművek 2:1 (0:1). Kinizsi-pálya. Vezető: Zsarkó. Góllövő: Zádori, Berta, illetve: Juhász. Megegy ifjúsági labdarúgó-bajnokság: Szegedi EAC-Szegedi Jutá 7:1. Textilművek-Móravárosi Kinizsi 2:0.

Érdekes előadás Árpádhalmon

Az elmúlt napokban Árpádhalmon a Csongrád Megyei Termelőszövetkezetek Biztosítási és Onsgélevező Csoportja élménybeszámolót rendezett, melyen Deák Sándor, a megyei intézköztségi előadója ismertette ennek a tömegszervezetnek a lényegét és eddigi munkáját. Elmondotta, hogy Csongrád megyéből mintegy 1500 termelőszövetkezeti tag üdült az ország legszebb üdülőiben és emellett 500 főt vett részt országjáráson. Ezt követően Udvari Zsuzsanna termelőszövetkezeti tag számolt be Harkányfürdőn töltött tiznapos üdüléséről. Utána a székktutasi kultúregyüttes ajándékműsort adott a szövetkezeti gazdák szórakoztatására.

FILMSZÍNHÁZAINK MÚSORA

Vasárnap HODMEZŐVÁSÁRHELY: Béke: Matiné: Napkelte előtt. A levegő kalózi. 4, 6, 8. Terv: A torpedó visszáló. Fél 4, fél 6, fél 8. - SZENTES: József A.: A kapu nyitva marad. Fél 4, fél 6, fél 8. Szabadság: Matiné: A kettőtört amulet. Román történetek. 4, 6, 8. - CSONGRÁD: Szabadság: Matiné: A bölcsődal. - Felemgyek a miniszterhez. Fél 4, fél 6, fél 8. - MAKO: Vörös Cs.: Matiné: Hüvelyk Matyi. - Házasságból elegés. 4, 6, 8. Szabadság: Új barádat szánt az eke. III. rész. Fél 4, fél 6, fél 8. Dózsa Szalveszteri püncs. 4, 6, 8.

SEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ MÚSORA

Az aranyember. Kezdes délután fél 3 órakor. Elveszem a feleségem. Kezdes este fél 8 órakor.

KAMARASZÍNHÁZ

A tanító. Kezdes délután 3 órakor. Felnekek a gyerekek. Kezdes este 7 órakor.

TÁJELŐADÁS

Tömörkény: Kilóg a lólab. Kezdes este fél 8 órakor.

FILMSZÍNHÁZAINK MÚSORA

Hódmezővásárhely: Béke: Matiné: Szent Péter esernyője. - Április riadó. 4, 6, 8. Terv: A torpedó visszáló. Fél 4, fél 6, fél 8. - SZENTES: József A.: A csikó. Fél 4, fél 6, fél 8. 24-én: Tíztesz úrláz. Fél 6, fél 8. Szabadság: Matiné: Telhetetlen mehecske. - Hamis albí. 4, 6, 8. - CSONGRÁD: Szabadság: Matiné: Kanton! megbízás. - Felemgyek a miniszterhez. Fél 4, fél 6, fél 8. - MAKO: Vörös Cs.: Matiné: Öngól. - Házasságból elegés. 4, 6, 8. Szabadság: A spesszai fogadó. Fél 4, fél 6, fél 8. Dózsa: Szalveszteri püncs. 4, 6, 8 órakor.

SEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ MÚSORA

Elveszem a feleségem. Kezdes délután 3 órakor és este fél 8 órakor.

KAMARASZÍNHÁZ

Felnekek a gyerekek. Kezdes délután 3 órakor. Az ördög cimborája. Kezdes este 7 órakor.

TÁJELŐADÁS

Pusztaszér: Kilóg a lólab. Kezdes este fél 8 órakor.

TELEVÍZIO MÚSORA

Vasárnap 10.30 Furfang Ferko szívesen lát!... 16.30 16. sz. Magyar Híradó. 16.40 A Magyar Híradó műsora. 16.55 Kézilabda bajnoki mérkőzés közvetítése. 18.30 Utazás a Föld körül. Brazília. 19.00 TV Híradó. 19.30 Vasárnapi vers. 19.40 Visszatekintünk úri módor! Kb. 21 óra 20 Telesport. 21.35 A Mantovani-zenekar játszik. 22.05 Hírek. Hétfő 9.40 Ifjúsági film. Matiné. 11.00 A déli harangzó előtt. 15.55 U. Dózsa-Rapid II. féldő. FTC - Auszria labdarúgó-mérkőzés közvetítése a Népszabadságból. 18 óra 30 Afrika úszó. 19.00 Ki mit tud? 20.25 Szünet. 20.30 Eszményi férj. Magyarul beszél angol film. Kedden az adás szünetel.

Megnyílt az „Ellenséges tevékenység a Magyar Népköztársaság ellen” című kiállítás

Szombaton délelőtt Szegeden, a Móra Ferenc Múzeum képtárában nyitották meg a Csongrád Megyei Rendőrségi Biztosítási és Onsgélevező Csoportja élménybeszámolót rendezett, melyen Deák Sándor, a megyei intézköztségi előadója ismertette ennek a tömegszervezetnek a lényegét és eddigi munkáját. Elmondotta, hogy Csongrád megyéből mintegy 1500 termelőszövetkezeti tag üdült az ország legszebb üdülőiben és emellett 500 főt vett részt országjáráson. Ezt követően Udvari Zsuzsanna termelőszövetkezeti tag számolt be Harkányfürdőn töltött tiznapos üdüléséről. Utána a székktutasi kultúregyüttes ajándékműsort adott a szövetkezeti gazdák szórakoztatására.

front megyei titkára és Kelemen Miklós, a megyei rendőrfőkapitányság vezetője. A kiállítást Kelemen Miklós nyitotta meg. - Ez a kiállítás is bizonyítja - mondotta - hogy a társadalmi tulajdon fosztogatói a külföldről irányított kémek és diverzánsok milyen sok kárt okozhatnak népi államunknak. A kiállítás bemutatja azt is, hogy belügyi szerveink milyen harcot folytatnak az ellenség ellen. Reméljük, a kiállítás megemlékező eberségre inti dolgozó népünket. A megnyitó után a vendégek megtekintették a kiállítást, ahol látható például Harnas Géza és társainak ösztöndíjnyújtó levele, valamint a Szabad Európa munkatársait leleplező dokumentumok, valamint több ellenforradalmár büncselekményét bemutató tábla.

HÍREK

1962. április 22. vasárnap Húsvétvasárnap

A Nap két 4 óra 43 perckor és nyugszik 13 óra 42 perckor. A Hold két 2 óra 13 perckor és nyugszik 6 óra 20 perckor.

1962. április 23. hétfő Húsvéthétfő

A Nap két 4 óra 42 perckor és nyugszik 13 óra 44 perckor. A Hold két 22 óra 16 perckor és nyugszik 6 óra 15 perckor.

1962. április 24. kedő György napja

A Nap két 4 óra 40 perckor és nyugszik 13 óra 45 perckor. A Hold két 23 óra 16 perckor és nyugszik 7 óra 37 perckor.

LENIN-ÜNNEPSÉGEK VÁSÁRHELYEN

Megemlékeztést tartottak Lenin születési évfordulója alkalmából a vásárhelyi Lenin Tsz-ben április 20-án délután 4 órakor. Az ünnepségen részt vett Szalárdi Péter a városi pártbizottság és Tóth István a városi tanács vb. művelődési osztálya képviselőit. Ünnepi beszédet mondott Mayer Gyuláné, a városi pártbizottság tagja.

NEM VOLT OTTALATOS lotószelely a 16. játékhetén - közli a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság hivatalos jelentése. Négy találatot 22 fogadó ért el, a nyeregyösszeg egyenként 154 835 forint. Három találat 2147 fogadónak volt, a nyeregyük egyenként 793 forint 75 fillér. A kéttalálatos szelelyek száma 75 884. Ezekre egyenként 2244 forintot fizetnek. (MTI)

#KETTOS NEVADO ünnepeget tartanak ma, április 22-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Vásárhelyi Harisnyá- és Kötöttáruipár kultúrterében (Vorosilov u.).

MEGEMLEKEZTETÉST tartottak a vásárhelyi városi tanács és társadalmi ünnepségeket szervező bizottság. A tanácskozást április 24-én, kedden délután 3 órakor rendezik meg a városi tanács anyakönyvi hivatalában.

SIKKASZTOTT A SZATYMAZI VENDEGLŐS

Mucsi János, Szatymaz, Kossuth utca 39. szám alatti lakos több év óta vezette a szatymazi földművelőszövetkezet közösi kisvendéglőjét. A vendéglő ügyvezető „gebines” zsebkönyv elkészítésén alapuló dolgozatot. Mucsi János ezt kihasználva, rendszeresen nagyobb mennyiségű italt, főleg töményeszett fogyasztott, természetesen minden ellenőrzőintézkedés nélkül. E mellett több alkalommal a vendéglőtől kapott italt arát nem számolta el, hanem zsebre tette és ezt a pénzt saját céljaira fordította. A szegedi járásbírósg most hozott ítéletében Mucsi Jánost bűnösnek mondta ki a társadalmi tulajdon sérelmére ismételt elkövetett sikkasztás büntetésében és ezért három hónapi börtönbüntetésre ítélté.

MEGEMLEKEZTETÉST TART a vásárhelyi városi tanács család- és társadalmi ünnepségeket szervező bizottság.

A tanácskozást április 24-én, kedden délután 3 órakor rendezik meg a városi tanács anyakönyvi hivatalában.

SZÍNHÁZOK ÉS BABJÁTSZO CSOPORTOK BEMUTATÓJA VÁSÁRHELYEN

Az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is megrendezik Vásárhelyen a színházok, bábjátékok, énekarok és zenekarok művészi bemutatóját. Májusban a Petőfi Művelődési Házban megrendezésre kerülő műsoros esten a vásárhelyi iskolák, üzemek és termelőszövetkezetek meghívott KISZ alapszervezetel vesznek részt. A bemutató lebonyolítására szakemberekből álló operatív bizottság alakult.

MELEG, SZARAZ IDŐ

Várható időjárás vasárnap estig: meleg, száraz idő, lassan elvonuló felhőfelhőkkel. Éjen déli, délkeleti szél.

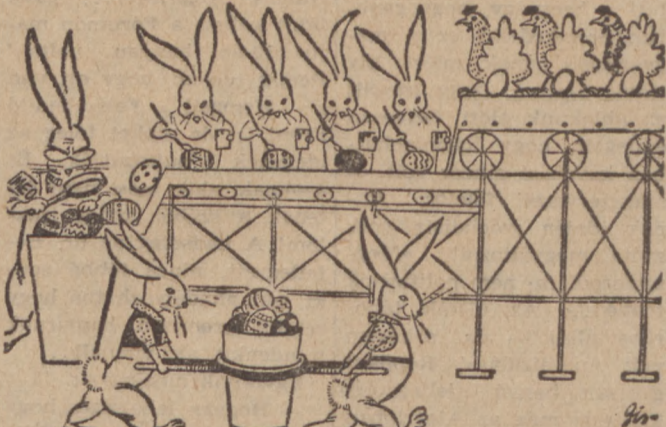
Várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 23-26 fok között.

Rajzolóink így látják

(Fülöp György rajza)

- Megörültél? Férfiaknál nincs locsolás!
- De tavaszi munka van!

Korszerű hűtési üzem

14. szelvény

HÍRLAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT MEGYEI LAPJA

Vasárnapi konferansz

Kedves olvasónk!

A múlt hetekben többen is szólaltak, hogy miért nem írunk vasárnapi konferanszot. Mert eddig nem írtam egyet sem. Elvből. Most aztán megpróbálom. Sikerül-e, vagy sem — majd elvállik. A felszólításnak mindenestre eleget teszek és örülök, hogy az emberek elég nagy része rendkívül komolyan érdeklik az újság iránt, megbecsüli az íróit, s nyilván az újságírókat is. Az ember szívesebben dolgozik, ha becsülik — hátha még biztatják is. Persze sokszor olyan dolgok megírására is ösztökélek, amit ha az illető lenne újságíró, maga sem írna meg. Ez talán világos — mindig jobb, ha más valaki vállalja valamért a felelősséget. Különösen, ha kényes kérdéssről van szó: például, ha egy írás-tag kerül a munkát, valamely vezető baszkodik, valamelyik főnöknek »nagyságos aszszonyt« játszik a felesége, vagy valamelyik utas az újszegedi állomáson agyonnyomná a másikat csak azért, hogy neki a vonaton ülőhely jusson, vagy éppen sikkal beférjen az autóbuzsba.

Olyan ember persze akad, aki nyakló nélkül írja hozzá a leveleket és bírálatokat, azaz pardon: inkább ísz-einökt, brigádvezetőt, állatforgalmi vállalatot, MÉK-et; egy szóval: jőfor-mat minden és mindenkit

Az értekezletek nyelve

Persze — tisztelet a kivételnek — nem minden értekezleten beszélnek így, ahogyan alant leírom. De azon, amelyen én részt vettem — éppen így beszéltek, azért jegyeztem le, elrettentő példaként.

Az elnök megnyitotta az értekezést és »javaslattal élt a vb felé...« A különböző szervek »felé« elhangzott »fele-t keréken harmincszor említette félórás beszédében. Majd folytatta: »tárgyalva volt« — »figyelembe volt véve« — »be lett számolva« — »nem lett végrehajtva« — »a tervek végre legyenek hajtvva« — »arról lett tájékoztatva« — »a társadalmi munka elvégzése nem lett« — »a tsz-ek jól álltak hozzá« — »a lemaradást behozzuk«... Talán ennyi elég is ebből, mivel — sajnos — igen »divatos« lett, és gyakran halljuk itt és ott.

Persze senki nem kíván egyes előadóiak akadémiái színpontját, tiszta beszédet. De azt jogosan várja el mindenki, hogy helyesen beszéljen az, aki magyarul szól, s ne szórja tele szép anyanyelvünket gíz-gazzal, szókongollyal.

Aki pedig nincs tisztában a magyar nyelvvel — tanuljon a »Nyelvtan, stílus, szókincs« c. könyvből. Szükséges ez még annak is, aki tanácsolja... (v. l.)

és azt mondja nekünk, hogy: »no, ezt írják meg!«. Csak éppen a becses nevét elfelejti odapingálni a levél végére. Vagy pedig szegénylős. Mi meg aztán bíráljunk! Igaz?

No de nem is erről akar-tam én írni, kedves olvasó, hanem arról, hogy az újságíróknak is jólesik az blismerés. Ugyanis vannak emberek, akik a mi munkánkat csak a helytelenül értékelik. Sőt: olyanok is vannak, akik különféle megjegyzéseket tesznek reánk. Tévedés ne essék, nem arról van szó, hogy az újságírókat ne bírálják, hiszen ők is emberek, tehát hibáznak is. Szt nekik is — éppen úgy, mint más-nak, meg kell mondani. Itt azonban más a probléma. Egy kollégám mesélte, hogy hajdanában volt egy szomszomszédja, aki egyebet sem tett, csak az újságírókat piszkálta. Míg egyszer aztán alaposan megjárta. A főnöke megbizta, hogy írjon a munkájáról egy terjedelmesebb cikket. A saját munkáját foglalja össze és hívja fel a figyelmet területének legfontosabb feladataira. A Hírlap példányszáma közel harmincezer, ha tehát csak ennyien fogják elolvasni, az is óriási eredmény. Mert hát mikor is van alkalma valakinek arra, hogy harmincezer embernek beszéljen? Az illető kicsit kékült, kicsit zöldült, de hát a főnök utasítását végre kell hajtani. Három napon át sétált az utcán, törte a fejét, hogy mit írjon és hogyan kezdje el a cikket. Végül is azt csinálta, hogy az írás kezdő mondatát kimásolta egy újságból. Szóval szóra. Később kiderült, hogy több bekezdés is volt a cikkben, ami nem az ő agyában született meg. Nyilván úgy gondolta, hogy arra senki nem fog rájönni. Am úgy látszik tévedett.

Vannak emberek, akik minden előlvasnak és mindent rájönnek... Nos, ebből csak azt a következtetést szeretném levonni, hogy az újságíró naponta — sokszor óránként — ír kisebb-nagyobb terjedelmű cikket. A mások munkájáról, különféle eseményekről — »mindenről«, ami a megyében történik. Egyszer a vetérről, majd permetezésről, meg közlekedési balesetről. Olykor olyan újításról is, amit már máshol két éve bevezettek. Vagy az értekezletekről, amelyekből néha annyira van, hogy egyesek már nem is dolgoznak, hanem csak értekeznek. Megyénk egyik vezetője mondotta, hogy néhányan már nem is fejjel keresik meg kenyereiket... Egy szóval: van miről írni. És ilyenkor úgy dolgozik az ember agra, akár a malom, a feje pedig akár a méhkapta. Jó lenne kicsit kiszélesíteni, kicsit pihentetni, de nincs idő — írni kell, mert fehér folt az újságban nem maradhat. És alkudozni is kell egyik-másik vezetővel, mert ő azt szeretné, hogy ha az üzemében, a hivatalában megbeszélés, közgyűlés van, arról legalább két arasznyit írjunk.

Meg aztán tanulni is kell az újságíróknak, nem is keveset. Az élet rohamosan fejlődik, s ezt a rohanó életet neki ismernie kell. A jó újságíró nemcsak a saját szakmájában járta, hanem a politikai, gazdasági és kulturális területen is. Minél műveltebb az ember, annál több tapasztalattal rendelkezik, annál jobban, annál könnyebben ír. De gondja így is van bőven. Vagyis: nem kell ezt a szakmát lebecsülni.

Hát csak ennyit akartam mondani...

Nem sok ez, kedves olvasó, de valahogy úgy éreztem: el kellett mondanom. Így négy-szemközt, ezen a vasárnapon!

Bernula Mihály

A világ legrövidebb novellája

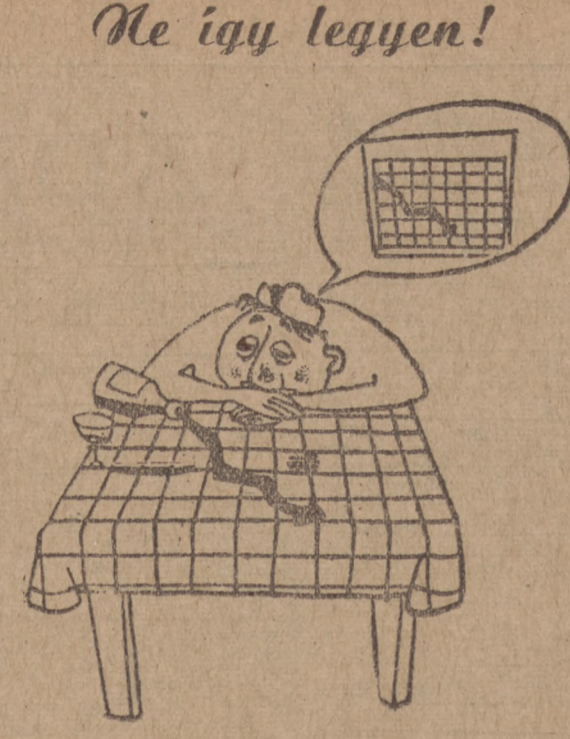
Ime: így hangzik Sternberg belga író legrövidebb novellája, amelynek címe: »Az itélet!«.

»Abban az országban minden komolyabb bűncselekményre azonos büntetést szabnak ki. Az elítéltet egy szűk alagútba küldik, amelyen vasúti sínek haladnak át.

Az alagút hosszú, nagyon hosszú. Az elítélt tudja, hogy mi vár rá és futni kezd. Fut, rohan... Nem tehet mást: rohannia kell, hogy a vonat ne érje utol. De hiába menekül: az alagútnak nincs vége. Az elítélt mégis fut, lélekszakadva, míg végre összerogy és meghal.

Ezen az alagúton, ezeken a síneken még soha egyetlen vonat sem haladt át és nem is fog áthaladni.«

Kuriózumnak megfelel...

(G. Szameonov rajza) Húsvét utáni grafikon egy üzembn...

Botrány a Scalában

Miért zárt ki a milánói operaház sok világnagyságot?

A siker útjai kiszámíthatatlanok. A pillanatnyi ragyogás csaloéka, s következik utána a nagy kiábrándulás. Kilenc év azonban nem rövid idő. Kilenc év alatt sikert sikerre halmozni és utána csak úgy egyszerűen lebu-kni, az kissé érthetetlen. És mégis így történt. Giuseppe di Stefanót, a milánói Scala elsőtenorját a szó szoros értelmében kidobták, mint valami kezdet. Nem ő az egyetlen akit ilyen sors ért. Így járt Mario del Monaco, akit Caruso utódjának tekintettek, továbbá Leontyne Price, Birgit Nilsson, Rosanna Carteri, Leonide Rysanek és Renata Tebaldi, a milánói opera neves szopránja.

Talán nem is jutott volna a nyilvánosság tudomására ezeknek a mesterkedéseknek a háttere, ha maga di Stefano nem lép fel nyíltan a Scala, jobban mondván annak szuverén ura, Maria Callas ellen.

Menjünk azonban sorjában. Giuseppe di Stefanót, a Scala oszlopos tagját érthetetlen módon menesztették. Állítólag azért, mert megtagadta az engedelmességet.

És újságíróknak, akik felkeresték nápolyi otthonában, a következőket mondta:

— Kedves barátaim, azt hiszem az érdekel benneteket, hogy miért zártuk be előttem a Scala kapuit. Az igazgató nem a legnagyobb rokonszenvvel viseltetik iránymomban. Mindenki cserbenhagyott. Amikor felkerestem Ghiringhelli-t, a Scala »főistenét«, látiam, hogy nem vagyok többé kívánatos személy az operánál. Ez hamarosan beigazolódott. Várták az alkalmat, hogyan intézzenek el, hogyan alázzanak meg. Az ősszel szerepet kínáltak egy operában, amely mindössze 19 percig tart. Természetesen visszautasítottam. Ami ezt követte, ismeretes. A mód, ahogyan elintézték, sokban emlékeztet Renata Tebaldi »eltemetésére«.

Ez a kijelentés nyílt hadüzenet volt a Scalának és Carlo Ghiringhellének. Megkezdődött a harc. Giuseppe nem áll egyedül, mellette van a többi áldozat és száműzött: Mario del Monaco, Renata Tebaldi, Leontyne Price, Rosanna Carteri és még sokan mások.

Di Stefano idézi Renata Tebaldi esetét. Világklasszis volt, mégis egyetlen estén megbukott. A Traviata éneklése közben egy pillanatra megcsuklott a hangja. Ez a legnagyobb énekessel is megtörténhet, neki mégsem bocsátották meg. Helyére a veronai iparmagnás, Meneghini felesége, Maria Sophia Karageorgopoulos került, akit röviden Maria Callasnak neveztek. Ez az esemény minden megmagyaráz. Később bebizonyult, hogy ekkor kezdte meg Callas az ún. tisztogatást.

A Traviata egy másik előadásán történt, hogy Callas teljes erejéből síposontan rúgta di Stefanót. Ez a színpadi botrány csak arra szolgál, hogy az elismerés kizárólag Callast illesse. Csak neki volt szabad diadalmaskodni. Ettől az esettől kezdve állandóan áskálódott Giuseppe ellen. Mindig más partnert választott. Végül elérte, amit akart: di Stefanónak felmondta.

Hasonlóan intézték el Mario del Monacót is. A nagy nevű tenor, aki az egész világon óriási sikert ért el, elhagyta Verdi Otello-ját, egy jelentéktelen szerepet kínáltak a Legnani útközlet c. operában. A művész röviden csak

KÁVÉTERMESZTÉS KINÁBAN

A délnyugati-kínai Jünnan tartományban 1200 hektáron telepítettek kávéeserjéket, s ezzel lényegesen kibővítették a kávétermő területet. Kínában, mint ismeretes, Kína legnagyobb kávétermesztő központja a Kuangtung tartomány. Hatalm szigetén, Jünnan tartományban elsősorban az állami gazdaságok foglalkoznak a kávétermesztés fejlesztésével. Jelenleg a tartomány területén több mint húsz állami gazdaság foglalkozik ezzel a munkával. Tavaly a tartományban kétszer annyi kávévet szüretelték, mint egy évvel korábban.

Furcsa statisztika

A londoni városi közlekedési hivatalnak remek mód-szere van annak megállapítására, milyen volt egyes esztendőben az angol fővárosban az időjárás. Így például 1960-ban a városi autótöbbszökon 90 980 esernyőt hagytak el az utasok, 31 423-ek többet, mint 1959-ben. Ez indokoltá teszi azt a megállapítást, hogy 1960 igen esős esztendő volt.

Romlik-e az emlékszet 40 éven felüln?

SAZ ÉV ALATT MÁSODPERCENKÉNT 15 ÚJ EMLÉK SEM MERITENÉ KI EMLÉKEZŐTEHE TISÉGÜNKET

Sokat panaszkodnak manapság, különösen a 40 éven felüliek, hogy gyengül az emlékeztük, könnyen elfelejtik elsősorban a neveket, a telefonszámokat stb.

Szakemberek szerint ez az érzés legnagyobb részét önmagunk megtevesztése. A lélektan nem ismer olyan törvényt, hogy emlékezőtehetségünk például a 18, és a 25. életév között lenne a legjobb. Az viszont valóban törvény, hogy mindig az a »szereket« fejlődik a legjobban, amelyet leginkább foglalkoztatunk.

Az embernek tanuló korában számos területen kell új ismereteket elraktároznia emlékeztében, majd amikor elhivatást választ, érdeklődése erre a területre »szakosodik«. Itt óriási tömegű, igen pontos és egymással szorosan összefüggő ismereteket szerez. Valójában csak most tudja meg, mi is az igazi »emlékezés«. Ehhez képest régi, iskolai »emléktárasok tekintetben hézagos, elszórt, rendszeretlen adatok gyűjteménye.

Sőt a felnőtt emlékeztének leginkább foglalkoztatott része egyre fogékonyabbá is válik. Egy kísérlet során a HEV-menetrend ötven adatát »magoltatták« be egy 18 éves fiatalemberrel és egy meg-léti férfival, aki azonban évtizedek óta készíti a MÁV menetrendjét. Az utóbbi az első átolvasás után már pontosan tudta

az összes adatokat, amikor a fiatalabb még csak a tanulás kezdően tartott.

Ugyanakkor a többi ismeretággal szükség szerűen kevesebbet foglalkozva a felnőtt emlékei ezekről a területekről alig szaporodnak, sőt a meglévőek egy része is elmosódik. Ez az oka annak, hogy emlékeztének vélt »gyengülését« nem is saját szakmájában, hanem mindig ezeken a »más« területeken veszi észre az ember.

És hogy miért felejtí főleg a neveket és a számokat? Meri a gyermekkel ellentétben, aki általában mechanikusan, adat-szerűen jegyez meg mindent, a felnőtt főleg a gondolati összefüggéseket vési agyába. Emlékezete így sokkal »értelmesebb« és hosszabb életű is, de hamarabb tűnnek el belőle az adatszűrűségek, amelyekre már eredetileg sem helyezt nagy súlyt.

Arról szó sincs, hogy a mai bonyolult korban a mindennapi élethez szükséges tudásanyag gyors növekedésével ne tudna lépést tartani az ember agra és emlékeztéhsége. Sőt: a tudomány már megállapította, hogy ha valaki egy-évszázadon át másodpercenként 15 új »emléknyomot« szerezne és mindegyikkel új agysejtet kellene foglalkoztatnia, a száz év elteltével még mindig agyának tekintélyes része várná érintetlenül a további, új emlékeket.